лы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 107 (9861) | 1962 оной майн 8, вторник | Сэн 2 мүнгэн

СОВЕТ ЖУРНАЛИСТНУУДТА ШАН БАРЮУЛАГДАВА

СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагнагдаhан хэблэлэй олохон хүдэлмэрилэгшэд Москвагай Кремльдэ майн 5-да хүндэтэйгөөр угтагдаа.

Свердловско зал, Кремлиин Ехэ ордоной залнууд hайндэрэйхеэр гоёон шэмэглэгдэнхэй байба. Эндэ газетэ, журналнуудай редакторнууд, информационно агентствонүүдэй, радиогой, телевидениин хүтэлбэрилэгшэд, корреспондентнүүд, урданай журналистнууд, полиграфическа үндэр дээдэ мэргэжэлээ харуулhан типографинуудта оролдосотой hайнаар ажаллагшад хабаадалсаа. «Правдын» хүдэлмэрилэгшэд бүгэдын анхарал хандуулна, яахадааб гэхэдэ тэдээнэй 50 жэлэй ойе бүхы оромнай тэмдэглэжэ байна.

Кремлиин табан залда шан барюулагдаа. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшонор, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. Н. Органов, Литвагай ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Ю. И. Палецкис, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүд С. М. Буденный, П. Н. Демичев гэгшэд Советскэ Союзай орден, медальнуудые барюулба.

Социалистическэ ажалай геройнууд «Правда» газетын типографиин наборно цехын мастер Н. Н. Забелинае, 1906 онhоо КПСС-эй гэшүүн ябаhан, «Правда» газетые бии болгохо ажалда хабаадалсаhан түрүүшын хүдэлмэришэдэй нэгэн Б. И. Ивановые, 1898 онhоо КПСС-эй гэшүүн ябаhан, партийна, совет хэблэлэй үнинэй хүдэлмэрилэгшэ В. А. Карпинские, «Правда» газетын типографиин газетно-ротационно цехын мастер В. А. Кузьминиие суглараагшад шангаар альга ташан угтаа. Тэдэнэр Ленинэй орденуудые, «Хадуур, балта» гэжэ алтан медальнуудые хүлеэн абаба. Л. И. Брежнев геройнуудые үнэн зүрхэнhөө амаршалаа.

Ленинэй ордендо хүртэгшэдэй дунда «Правда» газетын главна редактор П. А. Сатюков, «Известия» газетын главна редактор А. И. Аджубей, «Правда» газетын типографиин стереотипно-газетнэ цехын мастер И. Е. Акиньшин, «Новости» хэблэлэй агентствын правлениин түрүүлэгшэ Б. С. Бурков, ТАСС-эй генеральна директорэй орлогшо А. А. Вишневский, «Комсомольская Правда» газетын главна редактор Ю. П. Воронов, «Правда» газетые шэнжэлэгшэ Г. А. Жуков, «Правда» газетэдэ урдань главна редактораар хүдэлэгшэ Л. Ф. Ильичев, уран зураашад М. В. Куприянов, П. Н. Крылов, Н. А. Соколов, (Кукрыниксы), Грузиин ССР-эй «Комунисти» гэжэ республиканска газетын редактор Д. В. Мчедлишвили, үнинэй фотокорреспондент, В. И. Лениниие олон дахин буулгаhан П. А. Оцуп, «Правдын» тусхай корреспондент Б. Н. Полевой (Кампов), «Сельская жизнь» газетын главна редактор В. И. Поляков, СССР-эй Главлидэй начальник П. К. Романов, мүн бусад хүнүүд оролсоо.

Ажалай Улаан Тугай орденууд, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденууд, «Ажалай габьяагай түлөө», «Ажалдаа шалгарhанай түлөө» медальнууд мүн лэ барюулагдаhан байна.

Залнуудта үе үе болоод лэ альга ташалган болоно. Тэндэ суглараагшад орденоор шагнагдаhан нүхэдөө амаршалhан байгаа.

Журналистнууд, типографиин хүдэлмэрилэгшэд ажалаа үндэрөөр сэгнүүлhэнэйнгээ түлөө Коммунистическэ партида, КПСС-эй Ленинскэ Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Советскэ Правительствода үнэн зүрхэнhөө баясхалан хүргөө. Эгээл эндэ совет хэблэлэй түүхэдэхи гайхамшагта событи — СССР-эй Журналистнуудай Союзай байгуулагдаhанай хүндэлэлдэ уулзалга эмхидхэгдээ hэн гэжэ суглараагшад hанан дурдаа.

Л. И. Брежнев, Н. Н. Органов, Ю. И. Палецкис, С. М. Буденный, П. Н. Демичев шагнагдагшадые үнэн зүрхэнhөө амаршалаад, саашадаа бүри ехэ амжалта туйлахыень, бэе мэндэ, зол жаргалтайгаар ажаhуухыень хүсэhэн байна. Партиин хүтэлбэреэр коммунизм байгуулжа байгаа манай арадай агуехэ хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ коммунистнууд хүндэтэй hуури эзэлхэ бэзэ гэжэ найдажа байhанаа тэдэнэр мэдүүлээ.

„ПРАВДЫН" 50 ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРЮУЛАГДАҺАН БАЯРАЙ ЗАСЕДАНИИН

НЭЭГДЭХЭДЭ НҮХЭР Н. С. ХРУЩЕВОЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

э нүхэдүүд!
да» газетын—Советскэ
Коммунистическэ пар-
нтральна Комитедэй
ы органой 50 жэлэй ойе манай парти,
ет арад, дэлхэйн түрүү олониитэ мү-
эмдэглэжэ байна. **(Нэрьемэ альга та-**

хүдэлмэришэн ангиин революционно
н бурьялан долгилжо байха үедэ
майн 5-да «Правда» бии болоо hэн.
тын хүдэлмэришэдэй, бүхы Россин
онно хүдэлмэришэдэй революционно
тэрэ байгуулагдаа hэн.

адай инаг вождь, манай партиие бо-
т гүрэниие байгуулагша Владимир
енин «Правдые» эмхидхэhэн байгаа.
льга ташалга). Тэрэ «Правдые»
түгэлдэр хүсэтэй болгоо. Газетые
а үнэхөөрөөл түүхэтэ хэрэг байhан

дын» 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан
эй манай баяр баhа нэгэ гайхам-
той—агууехэ оюун бодолто, револю-
научна коммунизмын үндэhэ hуури
Карл Марксын түрэhэн үдэртэй ту-
(Удаан альга ташалга).
ын нэрэ мүнхэ ,тэрэнэй хэрэгүүд, бү-
агша hургаал мүнхэ. Марксизм-ле-
адаа дэлхэйе шэнэдхэн хубилгагша
усэн, хэдэн олон миллион хүнүүдэй
н олон оронуудай болон арадуудай
ал болонхой.

да» газетэ—ойгоо тэмдэглүүлэгшэ
-ленинизмые эгээн лэ сусаршагүй-
аглагшадай нэгэн, тугыень барижа
айhан юм гэжэ бидэнэр омогорхол-
угаа ехэ hаналаа ханангяар тэмдэг-
(Альга ташалга). Нүхэдүүд, тиимэ-
равда» түгэлдэр ехэ хүсэтэй. **(Удаан
шалга)**.

дын» табин жэлэй ойе бидэнэр яаха-
баяр баясхалантайгаар, ехэ дура-
тэмдэглэнэбибди? Ушарынь хадаа
» түүхэ Коммунистическэ партиин
г түүхэтэй, хаанта засагые болон
змые усадхахын түлөө, хүдэлмэри-
н илалтын болон манай орондо
ай засаг батадхахын түлөө, социа-
гуулхын, коммунизмын—газар дэл-
эхи эгээн лэ гэгээн гэрэлтэ, эгээн лэ
обществын илалтын түлөө манай
ой ажалшадай революционно тэм-
аршагүй холбоотой. **(Альга ташал-**

да» бүхы совет хүнүүдэй ами наhан-
холбоотой. Тэдэнэр үдэр бүхэндэ
» дэлгээн хаража, партиин юун гэжэ
ямар хэрэгүүдые бүтээхыень тэрэ-
лдагые, ямар юумэhээ hэргылэлхые
ь уншадаг байна.
дые» совет хүнүүд хододоо уншадаг,
тскэ обществын соёл сурталай ажа-
таhаршагүй хубинь болоо. Совет
ие—ушар ёhо мэдэн коммунизм бай-
хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ «Правда»
үргэ дүүргээ, дүүргэнэшье. Эдэ бүгэ-
ленинскэ «Правдые» өөрымнай тү-
дурладаг газетэмнай гэжэ арад
(Удаан альга ташалга).
онно хүдэлөөндэ, социализм болон коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ, марксистско-ленинскэ агууехэ hургаалые тайлбарилгада, бодото хэрэг дээрэ бэелүүлгэдэ, ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлгэдэ элитэ ехэ габьяатай байhанайнгаа түлөө табин жэлэйнгээ ойтой дашарамдуулагдан «Правда» газетэ Ленинэй орденоор шагнагдаа. **(Удаан альга ташалга)**. Хүртэхэ ёhоороол хүртэhэн энэ дээдэ шагналтайнь дашарамдуулан, правдистнуудай коллективые халуунаар амаршалхыемни зүбшөөгыт. **(Нэрьемэ альга ташалга)**.

«Правда» бии болоhон түрүүшынгээ үдэрнүүдhээ эхилэн hанаа сэдьхэл татадаг центр, түрүү хүдэлмэришэдые, манай ороной бүхы революционно хүсэнүүдые эмхидхэн жагсаахын түлөө тэмсэлэй талаар партиин эдэбхитэй туhалагша болоhон байгаа. Правдист гэhэн нэрэ ленинец гэhэн ойлгомжотой нэгэн адли удхатай болонхой. Тайлбарилан хэлэбэл, марксизм-ленинизмын үзэл сурталай түлөө, партиин хэрэгэй түлөө, ажалшадай аша туhын түлөө эгээн лэ шууд зоригтой, эбсэшэгүй тэмсэлшэ гэhэн удхатай.

Ленинэй байгуулhан, ургуулан хүгжөөhэн бүхы юумэн шэнги «Правда» ехэ, алдарта замаар ябажа гараа. Олониитэ хүдэлмэришэдтэ, арадта зорюулагдаhан газетэ боложо байгуулагдаhан «Правда» мүнөө ажалшадта зорюулагдаhан, дэлхэй дээрэ эгээн лэ олоор тарадаг үнэхөөрөөл бүгэдэ арадай газетэ болоо.

«Правдын» түрүүшын номерой гаргагдахада Владимир Ильич Ленин тэрэниие революционно хабарай «түрүүшын хараасгай» гэжэ нэрлээ hэн. Үнэхөөрөөшье «Правдын» бии бололго Агууехэ Октябриин үдэрнүүдтэ эхилhэн хүн түрэлтэнэй хабарай тэмдэг үзүүлэгшэ болоhон юм.

«Правда» хадаа табин жэлэй турша соо тон олон түгэлдэр хүсэтэ газетэ, журналнуудые ургуулан бии болгоод, мүнөө тэдэниие дахуулан хүтэлжэ ябана. Эдэ газетэ, журналнууд манай орондо коммунизмын илан мандажа байhан тухай үнэн зүб үгэнүүдые дэлхэйн бүхы заха булангуудта үргэнөөр дэлгэрүүлдэг. **(Удаан альга ташалга)**.

Арадтай таhаршагүй холбоотой, арадhаа холодошогүй байhан дээрэhээ манай хэблэл барагдашагүй ехэ хүсэтэй. Совет хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд хадаа коммунизмын түлөө тэмсэлшэдэй агууехэ армиин түрүү отрядуудай нэгэн, партиин дайшалхы туhалагшанар гү, али бидэнэй нэрлэдэгэй ёhоор баруун гарайнь найдамтай хүнүүд болоно. Партийна журналистнууд арадай аша туhада ажаллана, арадта алба хэхэгээшэ тэдэнэй ами наhанайнь, ажал хүдэлмэриинь уг зорилго болоно. **(Альга ташалга)**.

Манай газетэ, журналнуудай, хэблэлнүүдэй, радиодамжуулгын, телевидениин эрхим түлөөлэгшэд энэ гоё hайхан, гэрэлтэй hаруул зал соо суглараад байна. Эдэниие совет хэблэлэй олон түмэн дайшалхы хүдэлмэрилэгшэдэй манлайн нмагтал бишыхан хубинь болоно гэжэ хэлэжэ болохо байна.

Зүгөөр манай хэблэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд газетэ, журналнуудые барлан гаргадаг хүнүүдэй нмагтал бишыхан хубинь болоно гээшэ. Совет хэблэл хадаа үнэхөөрөөл арадай хэблэл болоно. Хэблэл хадаа арадай гараар хэблэн гаргагдадаг, арадта, коммунизмын агууехэ уг зорилгодо алба хэдэг. **(Удаан альга ташалга)**.

Парти хадаа өөрынгөө мэргэнээр, холо буудадаг үзэл сурталай зэбсэг, коммунизм байгуулагшадай үнэхөөрөөл арадай трибуна бологшо хэблэлые үндэрөөр сэгнэдэг, хэблэлдэ хүдэлмэрилэлгые партийна болон олониитын шухала ажал-ябуулга гэжэ тоолодог.

«Правда» газетын табин жэлэй ойтой дашарамдуулагдан, журналистикын талаар үрэ ехэтэйгээр ажаллаhанай, совет хэблэлые, хэблэлэй хэрэгүүдые, радиодамжуулгые, телевидениие хүгжөөлгэдэ ехэ габьяатай байhанайнгаа түлөө нилээд олон нүхэд правительственнэ дээдэ хайрануудаар шагнагдаа. **(Альга ташалга)**.

Ажал хүдэлмэриинь иимэ үндэрөөр сэгнэгдэhэнтэй дашарамдуулан, шагнагдаhан нүхэдые, тэдэнээр дамжуулан манай хэблэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдые, партиин Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын, Верховно Соведэй Президиумэй зүгhөө амаршалхыемни, арадта, коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ, угаа шухала ехэ хүдэлмэридөө шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдэндэ хүсэхыемни зүбшөөгыт. **(Нэрьемэ альга ташалга)**.

Манай үе сагта, социализмын түгэлдэр хүсэтэйгөөр илан мандажа байhан үе сагта «Правда» хадаа ленинскэ тугые, коммунизмын, пролетарска интернационализмын тугые дээрэ үргэжэ ябана, марксистско-ленинскэ соёл сурталтай байха талаар, арадай шухала аша туhын түлөө, Маркс, Энгельс, Ленинэй мүнхэ хэрэгүүдэй илан мандахын түлөө тэмсэлдэ партийна талаар шууд сэхэ, революционно үзэл бодолтой байха талаар жэшээ харуулжа үгэнэ. **(Альга ташалга)**.

Марксизм-ленинизмын мүнхэ соёл сурталые, ажалшадай hанал бодолые элирхэйлэн мэдүүлдэг, аша туhыень харадаг Коммунистическэ парти тухай угаа ехэ үнэн зүб үгэнүүдые манай газетэнүүдэй бүхы дэлхэй дээрэ тараадаг байhаарнь бидэнэр омогорхонобди. Манай хэблэл хадаа энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха гол ёhонуудай илан мандахын, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй ленинскэ политикын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэдэг, энэ политикые тайлбарилдаг, социалис хани найрамдалые, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые, капиталис оронуудай ажалшадтай, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй тэмсэлшэдтэй, эб найрамдалай, демократиин түлөө, социализмын түлөө тэмсэдэг бүхы түрүү хүсэнүүдтэй совет хүнүүдэй hанал нэгэдэлгые бэхижүүлгэдэ эдэбхитэйгээр туhална. Хэблэл хадаа империализмын зэрлиг муухай шэнжэ шанарыень уур сухалтайгаар элишэлнэ, хүниие үзэн ядадаг буржуазна үзэл бодолтой эбсэшэгүй тэмсэл хэнэ.

Энээн дээрэhээл совет хэблэл угаа ехэ нүлөө үзүүлдэг, бүхы дэлхэй дээрэ ехэ нэрэ хүндэтэй болонхой.

Гадаадын олон оронуудай марксистско-ленинскэ аха дүү партинуудай газетэнүүдэй редакторнууд, бүхы түбинүүдэй журналистнууд ленинскэ «Правдын» 50 жэлэй ойе hайндэрлэлгэдэ ерээд манай баярай суглаан дээрэ байлсана. **(Удаан альга ташалга)**.

Нүхэдүүд, гадаадын оронуудhаа ерэhэн манай айлшадые, тэдэнээр дамжуулан бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэнэй хэблэлые халуунаар амаршалхыемни зүбшөөгыт! **(Нэрьемэ альга ташалга)**.

Ленинэй захяануудые дүүргэн ябадаг «Правда», бүхы совет хэблэл хадаа жэнхэни хараа шугамаа бэелүүлгэдэнь партида эдэбхитэйгээр туhална, олониитэ арадай хамтын агитатор, пропагандист, эмхидхэгшэ байhан ехэ үүргээ эрхимээр дүүргэнэ.

Коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулха талаар партиин XXII съездын баталан абаhан программа дотор угаа ехэ зорилгонуудые бидэнэр хараалаабди. Түсэбтэ даалгабаринуудые дүүргэхын түлөө советскэ коллектив бүхэнэй, хүн бүхэнэй тон hайнаар хүдэлмэриллжэ, коммунистическэ общество байгуулха хэрэгтэ бүри ехэ туhа нэмэри оруулхын түлөө тэмсэлдэ арадай хүсэ шадалые, манай бүхы арга боломжые элсүүлхэ гээшэ хэблэлэй хүндэтэй уялга болоно.

Совет хүнүүдэй ажалаар коммунизм байгуулагдаха. Хэблэл хадаа коммунизм байгуулагшадай ажалые магтаха, залхуушуулые, хобдог хоболзо этэгээдүүдые хайра гамгүйгөөр шүүмжэлхэ үүргэтэй.

Ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөхын түлөө, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлэй үедэ бии болоhон бүхы эрхим түрүү юумэнүүдые обеорон шэлэжэ олохо, тайлбарилха, мүн коммунис ажалай эрхим жэшээнүүдые дэлгэрүүлхэ, арьбадхаха, тэдэниие олон миллион хүнүүдэй шадабари болгохо гээшэ манай хэблэлэй шухала уялга болоно.

Совет хэблэл хадаа ленинскэ ёhо заншалые нангинаар саашадаашье абажа ябаха, арьбадхаха, арадай бодото трибуна хододоо байха, коммунизмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулха зорилгонуудые, коммунис дэлхэйн шэнэ хүнүүдые хүмүүжүүлхэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэнь партида, арадта дайшалхы ёhоор туhалха зэргэтэй.

Коммунизмын агууехэ программые бэелүүлгэдэ совет хүнүүдые жагсаан эмхидхэхэhээ ондоо тиимэ ехэ шухала зорилго совет хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ мүнөө байхагүй. Иимэ hайн hайхан хэрэгтэ журналистын бүхы эршэ зоригые, бүхы хүсэ шадалые болон оюун бэлигые зорюулха хэрэгтэй. Энээнhээ хүндэтэй ехэ юун байха гээшэб!

Нүхэдүүд! Ойгоо тэмдэглэгшэ—«Правда» газетые манай партиин Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын зүгhөө, бүхы совет арадай зүгhөө халуунаар амаршалхыемни, манай хүндэтэ правдистнуудые, бүхы журналистнуудые, совет хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдые, хүдэлмэришэн болон хүдөө бэшэгшэдые, «Правдые» уншагшадые, гадаадын оронуудhаа ерэhэн айлшадыень ехэ hайндэрөөр дашарамдуулан амаршалхыемни зүбшөөгыт. **(Нэрьемэ удаан альга ташалга)**.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

„Правда" газетын 50 жэлэй ойдо зорюулагдажа Москвада, Кремльдэхи залнуудэй ордондо болоhон баярай заседанида хабаадагшадhаа

нүхэдүүд, Советскэ
Коммунистическэ пар-
тральна Комитедэй
үндэтэ Никита Сер-
ущев! КПСС-эй XXII
ездын hаяхан боло-
рhэн Кремльдэхи
эй ордондо мүнөөдэр
зурааа, «Правда» га-
ршалhан амаршалга
най ороной ажабай-
ммунизм байгуулга-
эблэлэй ехэ үүргэ-
ень Центральна Ко-
үндэрөөр сэгнэhэ-
ехээр баясажа
таанадта үнэн зүрхэнhөө ханданабди.

Бидэнэртэ мүнөөдэр ехэ, баяр баясхалантай үдэр ерэнхэй—үдэр бүри гарадаг «Правда» гэжэ коммунистическэ газетын түрүүшын номер 50 жэлэй саада тээ хэблэгдэн гараhан юм. Хархисуудай галзууржа байhан хатуу шэрүүн жэлнүүдтэ Россидахи революционно хүдэлөөндэ хабаадагшадай дунда агууехэ үнэн зүб hургаалай үгэнүүд Ленинэй хүсөөр тараагдажа эхилээ бэлэй. Үнэн зүб үгэнүүд түбэг бэрхэшээлнүүдые дабан гаража эхилhэн юм. Мүнөө үедэ коммунистическэ хүсэн түгэс хэблэлэй оломиллион хуудаhанууд орон соомнай барлагдан гарана. «Правдын», тэрээнэй олон тоото аха дүүнэрэй сэдьхэл хүдэлгэмэ, уряалай үгэнүүд совет оронойомнай газар дээгүүр хаа хаанагүй зэдэлнэ.

Манай агууехэ багша, вождь Ленин «Правдые» бии болгожо, мүндэлүүлэн табиhан юм. Хүдэлмэришэнэй шэнэ газетэ хадаа хүдэлмэришэнэй газетэнүүдтэй хүдэлмэришэдэй олон тоото организацинуудhаа бүридэхэ Россин түрүүшын газетэ гээшэ гэжэ нэрлэhэн юм. Энэ Россие бидэнэр шэнэдхэн байгуулхабди, бидэнэр байгуулхашье байхабди гэжэ Ленин хэлээ hэн.

Ленинэй hанал хүсэл бодото дээрээ бэелүүлэгдээ! Хуушанай Россин газар дээрэ социалистическэ агууехэ хүсэн түгэс гүрэн—Советскэ Союз байгуулагданхай. Совет хэблэл угаа ехээр хүгжэн дэлгэрээ. Үнгэрhэн хэдэн арбаад жэлнүүдые мүнөөдэр шэртэн хараха зуураа арбан хоёрдохи жэлые, большевистскэ хэблэлэй эхи табиhан Ленинэй газетын түрүүшын хуудаhануудые инаг дурлалаар, сэдьхэлээ хүдэлгэн харанабди.

Ленинэй «Правдын» 50 жэлэй ой Коммунистическэ партиин, совет арадай идейнэ ажабайдалда гайхамшагта үень болоhон байна. Бүхы совет хэблэлдэл адли Ленинэй ёhо заншалнуудта үнэн сэхэ байдаг «Правда» коммунизмын түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэнүүдтэ хододоо жагсанги байhан юм. Марксизм-ленинизмын hургаалда үнэн сэхэ байлга, ушар ёhо зүбөөр харуулга, идейнэ талыень баримталга, эбсэшэгүй байлга—«Правдын» туг мүн.

КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй, манай үеын Коммунистическэ манифест бологшо партиин шэнэ Программын баталагдаhанай дашарамда политическэ, ажалай дэбжэлтэтэйгээр бүгэдэ ниитын ажаллажа байhан үедэ «Правдын» үдэрые мүнөөдэр тэмдэглэжэ байнабди. Совет арадай зохёон байгуулхы дэлисэнь асари ехэ болонхой. Совет журналистнууд ниитын хэрэгтэ хүндэтэ хубитаяа оруулхабди гэжэ партияа найдуулна. Хэгдээгүй үшөөл олохон хэрэгүүд манай үмэнэ табигданхай!

Ёhотойл сүлөөтэ, үнэхөөрөө арадай манай хэблэлэй мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмөөр, партиин хэрэгэй түлөө ленинскэ ёhоор тэмсэхын түлөө, «мүнөө үеын түүхые» зоримгойгоор, үнэн зүбөөр бэшэхын тула бүхы юумэ хэхэбди. Бидэнэр ехэ асуудалнуудые шиидхэхэ байнабди. Коммунистическэ ёhоор ажабайдал шэнэдхэн хубилгахын түлөө тэмсэхэдэнь совет хүнүүдтэ большевик ёhоор, дайшалхы публицистикын үгөөр туhалха, арадай дайшалхы агууехэ баатаршалгые, совет хүнэй ухаан бодолой арюун hайхан шэнжэ шанарые саг үргэлжэ харуулха, үдэр бүри hайн юумэндэ hургаха, хойшо татадаг таагүй заншалнуудые шүүмжэлхэ гээшэ совет хэблэлэй арюун hайhан зорилгонуудын мүн болоно.

Партимнай совет журналистнуудай ажалые үндэрөөр сэгнэнэ. Журналистика хадаа партийна, ниитын ажал-ябуулгын таhаршагүй хубинь мүн гэжэ партимнай харана. Журналистнууд партиин үнэн сэхэ туhалагшадынь, хамhагшадынь гээшэ, партиин агууехэ хэрэгэй түлөө эдэбхитэй тэмсэгшэд гээшэ гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев нэрлэhэн юм. «Правда» газетые Ленинэй орденоор шагналга, совет олон тоото журналистнуудые СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагналга хадаа совет хэблэл хүгжөөлгэдэ партиин туйлай ехэ анхарал хандуулдагыень эли тодоор гэршэлнэ, коммунизмын илан мандалгын түлөө дайшалхы шэнэ шэнэ хэрэгүүдтэ бидэ журналистнуудые зоригжуулна. Манай ажалые үндэрөөр сэгнэhэнэйтнай түлөө партида баясхалан хүргэнэбди! Этигэл найдабариень хүндэтэйгөөр харюулхын түлөө бидэнэр бүхы юумэ хэхэбди. Партийна хэблэлэй баримталдаг Ленинэй ёhо заншалнуудые саашадаашье хүгжөөхэбди, коммунизм байгуулгын агууехэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ зорюулхабди.

Уласхоорондын коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй бүхы хэблэл мүнөөдэр манай hайндэр тэмдэглэлсэнэ. Хэблэлдэ хүдэлдэг хүндэтэ нүхэдөө халуунаар амаршалнабди, тэдэнэртэй аха дүү ёhоор hаналаа нэгэдэн байhанаа мэдүүлнэбди, эгээл hайн hайханаар ажаллахыень, ажаhуухыень хүсэнэбди.

Ленинэй «Правда» саашадаашье хүгжэжэ, мандажа байг лэ! Бүхы совет хэблэл, бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэнэй, коммунистическэ хэблэл хүгжэжэ, мандажа байг лэ!

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти, тэрээнэй ленинскэ Центральна Комитет мандаха болтогой!

Хүн түрэлтэнэй hаруул hайхан ерээдүй—коммунизм мандаха болтогой!

лэй, радиогой, телевидениин, номой дай, типографинуудай хүдэлмэрилэгшэдые орденууд болон медальнуудаар шагналга

газетын 50 жэл
дашарамда, жур-
талаар аша үрэ-
аллаhанайнь тү-
эблэл, номой хэб-
, телевидени хүг-
лаар ехэ габьяа-
ень тэмдэглэн,
Верховно Соведэй
1962 оной майн
заар Бурядай
мэ хүнүүдые шаг-

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ»
ОРДЕНООР

Стегачев Иван Мартыновичые — республикын «Правда Бурятии» газетын редактор.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

1. **Андохинов** Ардан Алексеевичые — республикын «Правда Бурятии» газетын редакциин хүдөө ажахын таhагые даагша.

2. **Бимбаев** Раднажаб Бадмаевичые — «Бурят Үнэн» газетын редакциин таhагые даагша, Бурядай АССР.

5 үдэртэ 10170 га шэниисэ таригдаа

БИЧУРА. **(Телефоноор абтаба)**. Унжагай хүйтэн хабарай болоhон дээрэhээ аймагай колхоз, совхозууд тарилгаяа hаял апрелиин 17-hоо эхилhэн байна. Түрүүшын 5 үдэртэ бүхыдөө 10170 гектар шэниисэ таригдаа. Шэниисэ гол түлэб хэрээhэлүүлэн, нарин зуруудтайгаар таригдана. Логовскиин, Калининай нэрэмжэтэ колхозууд шэниисынгээ тарилгые хахадлаад байнхай. Энэ жэлдэ тарилгын шанарай түлөө ехэ оролдолго гаргагдана. Эрхим hайн шанартай шэниисэ гектарта 2 центнер, тарилгын шанарта хүргэгдөөгүй үрэhэн гектарай 2,2 центнер хүрэтэр таригдана.

Колхоз, совхозууд үрэhэ абахын тула горох, тэжээлэй бобы тарижа эхилээ. Мүнөө 222 гектар горох, 50 гектар бобы таригданхай. Энэ хүдэлмэри Бичурын совхоздо hайнаар ябуулагдана. Эндэ 180 га горох, 18 га тэжээлэй бобы тариглаад байна. Горох бүхыдөө сэбэрээр, ямаршье холисогүйгөөр таригдана. Горох, бобы 2—3 үдэртэ таригдажа дүүрэхэ юм.

Тэрэшэлэн таряалан уhалха, наг шэбхэ зөөхэ хүдэлмэри ажахы бүхэндэ ябуулагдана.

П. Сапрыкин,
аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Түрэл партиингаа Программые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө бүхы совет араднай хамаг эршэ хүсэеэ зангидан шармайн оролсоод, үдэрһөө үдэртэ үзэгдөөгүй ехэ баатаршалга туйлана.

Үүсхэн зохёогшо арад түмэнэйнгөө эрилтэ хэрэгсэлыень бүрин хүсэд хангахын, социалистическэ хүдөө ажахыгаа бүри һайнаар хүтэлбэрилдэг болохын тулада КПСС-эй мартын Пленум революционно удхашанартай шухала хэмжээнүүдые хараалһан байна. Энэл зорилгоор үргэн уужам ороной-мнай нютаг, газар бүхэндэ үйлэдбэриин ажахын управленинүүд шэнээр эмхидхэгдээд, тэдэнэй дэргэдэ газетэнүүд хэблэгдэжэ эхилээ.

Мүн манай республика дотор дүрбэн нимэ газетэ бии болгогдон хой. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй обкомой, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй орган—«Коммунизмын туяа» гэжэ нэрэтэй түрүүшын газетэ харуулагдана.
З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

СОВЕДУУДЭЙ ХУДЭЛМЭРИ

ОЛОНИИТЫН ЭМХИНҮҮД— СОВЕДҮҮДЭЙ ТҮШЭГ ТУЛГУУРИ

«Коммунизм байгуулгын үедэ Соведүүдэй үүргэнь улам дээшэлхэ юм. Эдэ Соведүүд бүгэдые эблүүлһэн арадай эмхи, арадай нэгэдэлэй бодото бэелэл мүн. Гүрэнэй болон олониитын эмхинүүдэй шэнжэнүүдые бэедээ зохилдуулан харуулһан Соведүүд саашадаа улам ехээр олониитын эмхинүүд боложо байна» гэжэ партиин Программа дотор бэшээтэй. Эгээл тиимэһээ засаг захиргаанай шиидхэдэг хамаг хэрэгые имагтал эдэбхитэдтэ түшэглэн олониитын хүсөөр бэелүүлхэ, бүтээхэ зорилготойбди.

Энэ талаар манай аймагта юун хэгдэжэ байнаб? Нютагай Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудай хажуугаар арадай дружинанууд, үйлсын 37 комитет, эхэнэрнүүдэй 36 совет, нүхэдэй 25 сүүд, ариг сэбэр сахиха 70 гаран санитарна пост гэхэ мэтэ эмхидхэгдэнхэй. Эдэ бүгэдэ гүйсэд дүршэһэн эмхинүүд бэшэ, харин манай түрүүшын туршалга, алхам болоно. Тиимэһээ ямар нэгэн тодорхой тобшолол хэхэнь даб дээрэ бэрхэтэй.

Мүнөө үедэ дээрэ дурсагдаһан олониитын эмхинүүдһээ гадна аймгүйсэдкомдомнай худалдаа наймаанай, социальна тэдхэмжын болон эмхидхэлэй-инструкторска штатнабэшэ ниитын таһагууд хүдэлжэ эхилэнхэй. Түрэ засагаа хүтэлэлсэхэ хэрэгтэ арад түмэнэй өөһэдынь ямаршье түлөөһэгүйгөөр, һайн дураараа хабаадалсадаг болохо тухай агууехэ Ленинэй заабари мүнөө бодото дээрээ бэелжэ байна. Зорилго юуб гэхэдэ, тэрэниие саашадань хуулиин хүсэтэй заншал болгохо шухала. Байн байтараа эдэнэй улам ниитын шэнжэтэй болохо байһаниинь дамжаггүй. Эдэ эмхинүүдтэ аймагтамнай гурба мянга гаран хүн зон хабаадалсана. Арадай түлөөлэлгын иимэрхүү түхэл янзануудые али болохоор дэмжэн дэлгэрүүлхэ, нарижуулан һайжаруулха гээшэ Соведүүдэй үдэр бүриин хэрэг мүн.

Жэшээлхэдэ, Цакирай, Енгорбойн, Утаата-Далахайн, Санагын, Хамниин сомоной, Холтосоной, Баянголой поселково, мүн городской Соведүүд нютагуудтахи олониитые зүбөөр эмхидхэн элсүүлжэ, мүнөөнэй эрилтэдэ харюусамаар хүдэлмэреэ ябуулжа байна. Эндэ саг үргэлжын комиссинуудай хүдэлмэри тухай тобшохоноор тогтожо хэлэлтэй. Санагын сомоной Соведэй хүдөө ажахын саг үргэлжын комисси (түрүүлэгшэнь нүхэр Аюров) нютагай эдэбхитэд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэй нягта холбоотойгоор хүдэлдэг, шухала шухала асуудалнуудые Соведэйнгөө урда саг соонь табидаг, шиидхэдэг байна. Һү һаалиые дээшэлүүлхэ, малай үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэхэ асуудалнууд сомоной Соведүүдэй сессиин үзэмжэдэ табигдаһан байгаа. Колхозой правлени, парторганизациин холын хараата 10 жэлэй түсэб табиха хэрэгтэнь комиссиин гэшүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Закаменск городской Соведэй хүн зоной элүүрые хамгаалха комисси (түрүүлэгшэнь нүхэр Жирякова) һайнаар хүдэлдэг. Тус комисси город дотор ариг сэбэрые сахиха хэрэгтэ эмнэлгын зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдые олоор хабаадуулдаг. Эгээл эдэбхитэй хүнүүдһээ бүридэһэн ариг сэбэр сахиха 32 пост эмхидхэн байгуулагданхай. Санпостоорхин үйлсэ болон айлай газаагуурхиие наряар шалгадаг, элирүүлэгдэһэн дутагдал тушаа хэмжээ абахыень зохихо зургаануудта мэдээсэдэг. Тиигээд шиидхэбэриин хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһые хинан шалгадаг байха юм. Гадна тус комиссиин гэшүүд городой хүүгэдэй эмхи зургаанууд, столовонууд, һүнэй болон колбасна цехүүд хэр зэргээр ариг сэбэрые сахинаб гэжэ шалгаһан байгаа.

Тэрэшэлэн үргэжэ ябаа элдиб үетэниие ёһотой коммунис үзэл бодол, һайхан сэдьхэл, абари зантайгаар, арюун мэдэрэлтэйгээр хүмүүжүүлэн болбосоруулха хэрэгтэ арадай гэгээрэлэй зургаануудай үүргэ айхабтар ехэ. Тиимэһээ парти, правительство энээндэ тусгаар ехэ анхарал хандуулдаг, эрилтэ табидаг юм.

Илангаяа һургуулиие ажабайдалтай нягта холбоотойгоор саашадань хүгжөөхэ тухай түүхэтэ тогтоол энээнэй эли гэршэнь болоно. Багаһаа хойшо тэдэниие ажалда дуратайгаар, элүүр энхэ, солбон шамбай, дорюунаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Санагын, Баянголой, Михайловска, Холтосоной, Цакирай, городой 7—8-дахи һургуулинуудай түрэлхидэй комитедүүд һайн жэшээ харуулна. Үхибүүдэйнгээ ямараар һуража, жаяг заршам хэр сахидаг байһыень байд гээд лэ шалгадаг, энэ асуудал зүбшэн хэлсэдэг. Һургуулинуудые эд хэрэгсэлнүүдээр хангаха, гэр байшангуудаа заһабарилха хэрэгтэнь шадаха зэргээрээ туһалалсадаг.

Олониитын эмхинүүдэй нэгэ шухала шэнжэ түхэл мүн байһан эхэнэрнүүдэй совет Санагада, Цакирта, Үлэгшэндэ, мүн бэшэшье газарта муу бэшээр хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Илангаяа Закаменск городой эхэнэрнүүдэй совет (түрүүлэгшэнь нүхэр Шапченко) городоо бөлбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ юумэ хээ. Тэрэшэлэн ажалшадһаа ороһон элдэб янзын мэдүүлгэ, гомдолнуудые саг дарыдань хаража үзэдэг, ниитын гурим эбдэгшэд, хазагай ябадал гаргагшадые олоной урда гаргадаг, хэһээхэ нэгыень гэмнэхэ, заһархаар гэһэнээ хүмүүжүүлхэ гэжэ ехэ оролдолго гаргадаг.

Тэрэшэлэн нютаг, газар бүхэндэ эмхидхэгдэһэн пенсионернүүдэй совет ехэ аша туһатай. Тэдэнэр пенси абаха документнүүдые зүбөөр баримталан бэшэхэһээ эхилээд, үндэр наһатайшуулай байра байдал, ажаһуудалаар һонирходог, пенсионернүүдые ниитын хэрэгтэ, ашатай туһатай ажал хүдэлмэридэ шадалайнь зэргээр хабаадуулхые хүсэдэг.

Соведүүдэй түшэг тулгуури болохо олониитын һайн дуранай эмхинүүдэй бэелүүлжэ байһан зарим тэды эдэ баримтанууд бидэнэй һанаа амаруулжа огто шадахагүй байна. Юуб гэхэдэ, эдэ бүгэдэмнай түрүүшын дүн, саашанхи хүгжэлтыемнай тодорхойлһон арга зам мүн. Саашадаа хэхэ, бүтээхэ, бэелүүлхэ юумэ энэ талаар тон ехэ. Үсөөн бэшэ ушарта олониитын эмхинүүд түсэбгүйгөөр хүдэлдэг байха юм.

Ушар иимэһээ аймагай Совет, тэрэнэй гүйсэдхэхэ комитет олониитын эмхинүүдэй хүдэлмэри улам һайжаруулхын, тэдэнэй ниитын үүргэ бүри дээшэлүүлхын түлөө хэмжээ-ябуулга үргэнөөр хараалха, али болохо туһаламжа үдэр бүри хүргэжэ байха уялгатай. Партиин XXII съездын табиһан зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ, ажахыгаа, соёл культураяа хүгжөөхэ хэрэгтэмнай һайн дуранай ниитын эмхинүүд айхабтар ехэ нүлөө үзүүлхэ, дайшалхы үүргэ дүүргэхэ байһаниинь дамжаггүй. Тиимэл туладань энэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха шухала.

Ю. Балдаев,
Закаменай аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо.

Россин федерацида 250 гаран газетэ гарана

«Хүдөө ажахын захиргаае хубилгаха тухай» КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой үндэһөөр бүхы орон дотор нютагуудтахи үйлэдбэриин управленинүүдэй дэргэдэ районууд хоорондын газетэ байгуулагдаба. Эдэмнай партиин обкомуудай, облгүйсэдкомуудай ба автономно республикануудай Министрнүүдэй Соведэй, партиин крайкомуудай, крайгүйсэдкомуудай, союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудай, Министрнүүдэй Соведэй орган юм.

Майн эхээр Россин Федераци дотор 250 гаран район хоорондын газетэ гараба. РСФСР-эй бүхы областьнууд болон хизаарнуудта, автономно республикануудта нимэ газетэнүүдые һаяар байгуулагдажа дүүрэхэнь.

Удха шэнжээрээ эдэ газетэнүүд районно газетэнүүдһээ һураггүй дээрэ, совет хэблэлэй дунда ёһото һуурияа найдамтайгаар эзэлхэ гэжэ түрүүшын номернууд харуулба. Апрелиин эхэр Краснодарска хизаарта «Хүдөөгэй һонин» гэжэ Усть-Лабинска колхозно-совхозно үйлэдбэриин газетэ гараба. Түрүүшын номерой гараһанһаа хойшо һара үнгэрөө. Теэд энэ саг соо ехэ юумэн хэгдээ. «Красная Печора» гэжэ район хоорондын газетын түрүүшын номер гараба. Энэ нэрэ хадаа гайхамшагта түүхэтэй юм. Печордохи түрүүшын совет газетэ нимэ нэрэтэй байһан. Энээнэй түрүүшын номер В. И. Ленинда эльгээгдэһэн юм. «Красная Печора» газетэ эльгээһэнэйтнай түлөө, хүндэтэ нүхэдүүд, баярые хүргэнэб... Энэ багахан газетэ хадаа холын, хүйтэн хизаарай хүгжэн һалбарха үе сагай эхин болог лэ» гээд Ленин харюусаа һэн.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо дүшэн жэл үнгэрөө. Печорско уездэ байһан газарай тала дайда танигдашагүйгөөр хубилаа. Шулуу нүүрһэнэй, нефть, газай промышленность хүгжэжэ байдаг, шэнэ социалис городууд урган гараа. «Манай район хоорондын газетэ Печородохи түрүүшын хэблэлэй ёһо гуримые үргэлжэлүүлэн, Ленинэй захяае нарин нангинаар дүүргэхэ юм» гээд Ленинэй захяа тухайнь энэ газетэ мэдээсэнэ.

Мүн Алтайн хизаарта, Тамбовско областьдо, Ставрополиин хизаарта болон бэшэ нютагуудаар район хоорондын газетэнүүд гаража эхилбэ.
(ТАСС).

БАРАГДАШАГҮЙ БАЯЛИГАА БЭРХЭЭР ЛЭ ХЭРЭГЛЭХ

Хориин нютагай совхоз, колхозуудай үйлэдбэриин управлениин дэргэдэхи КПСС-эй обкомой парторг Дашинима Тыжебрович Раднаевтай манай тусхай корреспондент һаяхан Хори тосхондо уулзажа, мүнөө үедэ хэжэ байһан хүдэлмэри, саашанхи зорилгонууд тухайнь хөөрэлдэһэн байна. Энээн тушаа доро бэшэгдэбэ.

Корреспондент: Танай Хориин нютагай үйлэдбэриин управлениин мэдэлдэ хэды совхоз, колхоз бии гээшэб, хэды шэнээн эдлүүриин газартай, үдхэжэ байһан адуу малтай гээшэб!

Д-Н. Т. Раднаев. Манай үйлэдбэриин управлениин мэдэлдэ 9 совхоз, 6 колхоз ороно, эдэ ажахынууднай хамта дээрээ 973 мянган гектар эдлүүриин газартай. Энэ ехэ дайдадаа 271 мянган хонитой, 63 мянган эбэртэ бодо малтай, 7 мянган гахайтай, 9,3 мянган оро үдхэнэ.

Корреспондент: Танай үйлэдбэриин управленидэ хүдэлхөөр хэды хүн хараалагдааб, хүдэлхэ хүнүүд бултадаа олдожо, хүдэлжэ эхилээ гээшэ гү?

Д-Н. Т. Раднаев: Управленидэмнай 41 хүн хүдэлхэ юм. Эдэнэй олонхинь томилогдоод, хүдэлжэ эхилэнхэй. Тиибэшье үшөө хэдэн мэргэжэлтэд олдоодүй байһаар.

Бидэ управлениингээ аппарадта хүдөө ажахые һайса мэдэхэ, эмхидхэхы ехэ дүршэлтэй хүнүүдые, мэргэжэлтэдые шэлэн абанабди. Жэшээлхэдэ, энэ управлениин дэргэдэ КПСС-эй обкомой инструктораар урдань партиин Хориин райкомой секретаряар хүдэлжэ байһан Ц. Б. Бальжинимаев, обкомой инструктор байһан В. П. Шобогоров, анханда колхозой түрүүлэгшээр хүдэлһэн, һүүлээрнь Яруунын загаһанай заводой директорээр хүдэлжэ байһан С. Е. Фомин гэгшэд хүдэлжэ эхилээ. Мүнөө үедэ эдэ нүхэд даалгадаһан колхоз, совхозуудайнгаа ажалтай, бүхэтойнь танилсажа, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа байнхай. Управлениин инспектор-эмхидхэгшээр һүүлэй үе болотор республикын совхозой трестын ахалагша агрономоор хүдэлмэрилжэ байһан Ц. Данзанов, Хориин аймагай бэлэдхэлэй инспекциин ахалагша инспектор байһан О. А. Борисов, хүдөө ажахын эрдэмтэ зоотехник Б. Б. Доржиев гэгшэд хүдэлхөөр томилогдоо. Управлениин главна агрономоор урдань Иволгын туршалгын станциин дэргэдэ мүн лэ ахалагша агрономоор хүдэлжэ байһан А. И. Мошкин хүдэлжэ эхилээ.

Корреспондент: Мүнөө үедэ управлениин хүдэлмэрилэгшэд ажалаа юунһээ эхилээб, һаяар юу хэхээр хараалнаб, ямар холын хараата асуудалнууд шиидхэгдэнэб?

Д-Н. Т. Раднаев: Һаяхан управлениин дэргэдэ 21 хүнһөө Совет тогтоогдоһон байна. Соведэй түрүүшын зүблөөндэ КПСС-эй Хориин, Яруунын, Баунтын аймагуудай райкомуудай секретарьнар, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, колхоз, совхозуудай ахалагша мэргэжэлтэд, партийна, профсоюзай, комсомолой организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, аймагуудай бэшэ бэшэ хүдөө ажахын эмхинүүдэй мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд байлсаа.

Соведэй хүдэлмэридэ Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын комитедэй түрүүлэгшэ, КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь В. Р. Филиппов, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. У. Модогоев, партиин обкомой секретарь Д. Д. Лубсанов гэгшэд хабаадаа.

Үйлэдбэриин управлениин хайшан гэжэ ажалаа ябуулха тухай В. Р. Филиппов зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгыгээр үгэ хэлэһэн байна. Управлениин аппарадта хүдэлхэ хүнүүдэй, мэргэжэлтэдэй үүргэ, уялга тухай, ямар юумэнһээ ажал хүдэлмэреэ эхилхэ тухай хөөрэжэ үгөө. Тэрэнһээ гадна управлениин харьяата зарим колхоз, совхозуудай ехэ дутуу дунданууд эрид шүүмжэлэгдээ.

Манай үйлэдбэриин управлени өөрынгөө хүдэлмэри эмхитэй һайнаар ябуулхын тула управлениингээ харьяата колхоз, совхозуудые дүрбэн бүлэг болгожо хубаагаа. Тиигээд обкомой инструктор, управлениин инспектор—эмхидхэгшэ, зоотехник, агроном гэгшэдтэ бүлэг ажахынуудые даалгаа. Тэдэнэр ажахынуудаараа саг үргэлжэ ябажа, эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри ябуулжа байха юм.

Нютагай үйлэдбэриин управлениин бии болоһон ушар колхоз, совхозуудта ехэхэн туһа үзүүлхэ байһаниинь дамжаггүй.

Хори, Хэжэнгэ нютагай колхоз, совхозууд олон жэлэй туршада ехэ мүнгэ зөөри гаргашалжа, хүршэ областьһоо, мүн, Яруунын аймагһаашье һолоомо зөөдэг һэн. Тиихэншье мүртөө олон тоото алуу малаа тураажа, үхүүлжэ ондо оруулдаг.

Харин мүнөө хүршэ гурбан аймагуу[д] үйлэдбэриин нэгэ управленидэ ороод байхадаа доторойнгоо арга боломжонуудые хүсэдөөр хэрэглэхэдэнь зохид боложо үгэнэ.

Зундаа олон малтай Хэжэнгын, Хориин совхозуудай хонидые һубай үхэр малыень Яруунын аймагай үргэн талын заха үзүүрээр абаашажа, бэлшээн таргалуулха хэмжээ ябуулгануудые хараалнабди.

Энээнэй урда жэлнүүдтэ Яруунын аймагай заха үзүүрээр, уһа голой тохойнуудаар намаг налшатай газарнуудаарнь ногоон сабшагдангүй үлэшэдэг байгаа. Мүнөө жэлдэ нэгэшье тохой булангай үбһэ ногоое үлөөнгүй сабшаха хэмжээ абахабди.

Гансахан мүнөө жэлэй туршада Яруунын аймаг
мянган гектар, Хориин
гай Үдэ, Худан, Хэжэнгэ
голнуудай эрье зүбш
4,1 мянган гектар ш
эдлүүрилхэ гэжэ шин

Түрүүшынхеэ манай
лениин харьяата кол
хозууд ургаса бага
овёс, зелёнкын талмай
хажа, үрэһэ абахаар
тар газарта горох та
Кукурузын тарилгые
жэ, 5650 гектарта
мнай.

Саашадаа мал ажал
дэ хүшэр хүдэлмэриие
журуулха хэмжээнүүд
лагдажа байнхай.

Манай нютагай
риин управлениин
колхоз, совхозуудаар
аргаар үнеэ һааха
7 агрегат бии юм. Хар
15 болотор үшөө 6
түхэлэй агрегат тодх
дэлгэхэмнай.

Хойто жэлдэ управ
гээ харьяата колхоз,
зуудта үнеэдые гол
оньһон аргаар һаадаг б
бди.

Мүнөө үедэ колхоз,
зууд өөһэдынгөө маст
нуудта хүдөө ажахын
жэ зэбсэгүүд болон
машинануудаа заһаб
байна. Заримдаа
һайн мэргэжэлтэдэй ду
рэһээ, элдэб частьнууд
һөө хүсэд һайнаар за
лагдангүй трактор,
нууд заһабарилгаһаа
даг байна.

Ушар иимэһээ үйлэд
управлениин дэргэдэ
сельхозтехникын» 2—3
барилгын мастерской
рээд, колхоз, совх
трактор, машинанууд
даг болоо һаа, һайн б

Д. О
манай тусхай

Улаан тугта хүртэбэ

БИЧУРА. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай колхоз, совхозууд хабарайнгаа тарилгые богони болзорто, эрхим шанартайгаар дүүргэхын тула эршэмтэй шангаар ажаллажа байна.

Һаяхан партиин райком, аймгүйсэдком ажахынуудта эртын орооһото тарилгын хэр зэргэ эмхитэй һайнаар үнгэржэ байһаниие хаража үзөө. Энэ жэлдэ саһан ехэ, хожом болотор хүйтэншэгшье байгаа һаань, олонхи колхоз, совхоз хабарайнгаа тарилгада яһала хаһа сагтань, һайн бэлэдхэлтэйгээр ороо юм. Эхилһэн түрүүшын үдэрһөө хойшо эндэхи Калининай нэрэмжэтэ колхоз ажалаа урагшатай һайнаар ябуулжа, үнгэрэгшэ 5 үдэрэй туршада хамта 650 гаран гектарта шэнииcэ, хара таряа тариһан байна. Һайншье шанартайгаар таряа. Тиимэһээ партиин райком, аймгүйсэдком мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Кикимов, парторганизациин секретарь нүхэр Кузнецов гэгшэдтэ дамжуулгын Улаан туг барюулаа.

Тэрэшэлэн тарилгадаа һаяшаг оробошье габшагай шангаар хүдэлжэ, хамта 400 шахуу гектар таряад байһан Логовскиин нэрэмжэтэ колхозойхидой ажал һайшаагдаа. Аймаг дотор бүхыдөө хабарай тарилга үдэрһөө үдэртэ улам үргэдэжэ, агрегадууд олон нэмэжэ табигдана, тэдэнэй ажалай бүтээсэшье баһал нилээд дээшэлнэ.

Хабарай тарилгын үедэ колхоз, совхозуудай дунда социалис мүрысөө улам эршэмтэйгээр дэлгэрүүлхын тула КПСС-эй райком, аймгүйсэдком гурба хоноод лэ тэрэнэйнь дүн гаргажа, түрүүлэн ябагшадта дамжуулгын Улаан Туг барюулжа байхаар шиидхээ.

Г. Чернышев.
хүдөө бэшэгшэ.

Мүрысөөндэ ил

Гурэндэ мал ажалай
нуудые худалдаха талаа
һэн социалис мурысөө
оной 1-дэхи кварталай
КПСС-эй Заиграйн рай
гүйсэдком гарғаба.
XXI партсъездын нэрэм
хоз (түрүүлэгшэнь нүхэр
партномой секретарь нүх
бенников, зоотехник нүх
даева) илаба.

Энэ колхоз нёдондо
үеынхиһөө хоёр дахин
абажа, кварталай түсэб
цент дүүргэв. һү һаалга
цент, үндэгэ—283 процент
лүүлэгдэжэ, гурэндэ
түсэб үлүүлэн дүүргэгдэ

Колхозой һаалгашан
Иванова үнеэн бүриһөө
логрампо һү һаажа,
түрүүлжэ ябана. Мүн
ханова, Бурядай АССР-эй
но Соведэй депутат Цы
дыпова, Гринада Димова
һайн дүнгүүдые туйла.

Үхэрһэн Алимпий
вич Афанасьев
сүүдхэдэ 900—1000 гра
мээжэ, гурэндэ 142
бүриһөө 3 центнерһ
нүүртэй болгожо түл

Н. КУЧ

ТУРШАЛГЫН СТАНЦИДА

Иволга тосхонһоо 1—2 модо баруун урагшаа ябаадхихада хахалһан, борнойлһон үргэн тала газар нэмжыдэг. Энэ газарта Бурядай хүдөө ажахын туршалгын станциин селекционер Георгий Пепеляевай даадаг бригада ажалладаг. Тэдэнэр ажахын тоосоондо оронхой.

Бригада бухыдөө 65 га горох, 45 га бобы, 230 га кукуруза тариха газар даажа абаа. Энэ бүхы хүдэлмэри хэхын тула 3 «Беларусь», 3 «ДТ-54» трактор, уһа сүршэхэ 2 түхеэрэлгэ, силосэй 3 комбайн, хэдэн сеялкэ үгтэнхэй.

Тэжээл ургуулжа, хуряажа абаха уялгатай энэ бригадада арбаад хүн хүдэлдэг. Тэдэнэй дунда шадабаритай механизаторнууд, КПСС-эй гэшүүн Влас Парфенов, ВЛКСМ-эй гэшүүн Василий Эрдынеев, Василий Кобельнев, Павел Андреев, Аюша Гемнинов гэгшэд бии.

— Бидэнэр ажахын тоосоондо орожо ажалайнгаа түлөөһэ ургуулһан ургасынгаа зэргээр абаха байнабди. Эгээ мүнөө 15 га горох, 23 га бобы, 40 га кукуруза таряад байнабди, — гэжэ механизаторнууд мэдүүлбэ.

Эндэмнай «МТЗ-5» тракторай тракторист Влас Парфеновэй агрегат 10 га нормын орондо үдэртэ 12 га кукуруза, бобы тарина **(нэгэдэхи зураг).**

—Манай бригада эртэ тариг-дадаг кукуруза 40 га дээрэ майн 4-дэ хаяжа дууһаад байна. Удаань майн 10—20 багаар, гурбадахи болзорой кукуруза энэ һарын 20-һоо таряжа эхилхэ ёһотойбди. Энэ гурбан болзорто таряад байхадаа аргагүй ехэ оролдолго, харууһа хэрэгтэй. Мүнөө газарыень борнойлхо, уһалха болонобди. «ДТ-54» тракторай тракторист Павел Андреев газар элдүүрилгэдэ трактораа зохидоор хэрэглэжэ, 8 га нормын орондо үдэртэ 16 га хахална,—гээд Георгий Деомидович горохын үрэһэ хаяжа оробо **(хоёрдохи зураг).**

«МТЗ-2» тракторай тракторист Василий Эрдынеевэй агрегат горох тарихадаа баһал нормоёо хододоо үлүүлэн дүүргэдэг.

С. Балдуевай фото, текст.

Дүүргэ
дүтэл

Түрэл партиингаа
мартын түүхэтэ
шиидхэбэринүүдые
манай колхозойхид
тарилгые хэзээ
эмхи гуримтайгаар
урагшатай һайнаар
байна.

Байгша ондо
газар таряаланг
рилгые дахин шэнэ
үндэр баян ургаса
ниисэ, кукуруза,
мэтые ехээр тарих
дээ. Эдэ зорилгоо
шэниисэ хамта 800
тариһан һаа,
га дээрэ таряажа
торна бригаднай
торнууд тарижа
рүүшын үдэрһөө
на техникээ нэгэ
бүтээсэ ехээр
жэ, үсөөхэн зэрэг
ран гектарта гол
сэ таряа.

Хабарай тарилг
болзорто, һайн ша
дүүргэхын түлөө
дай дунда дэлгэр
сөөндэ Д.-Н. Бадм
тэлбэрилдэг 2-дох
хид шалгаржа яб
хамта 520 гектар
сэбтэй аад, 495
тар

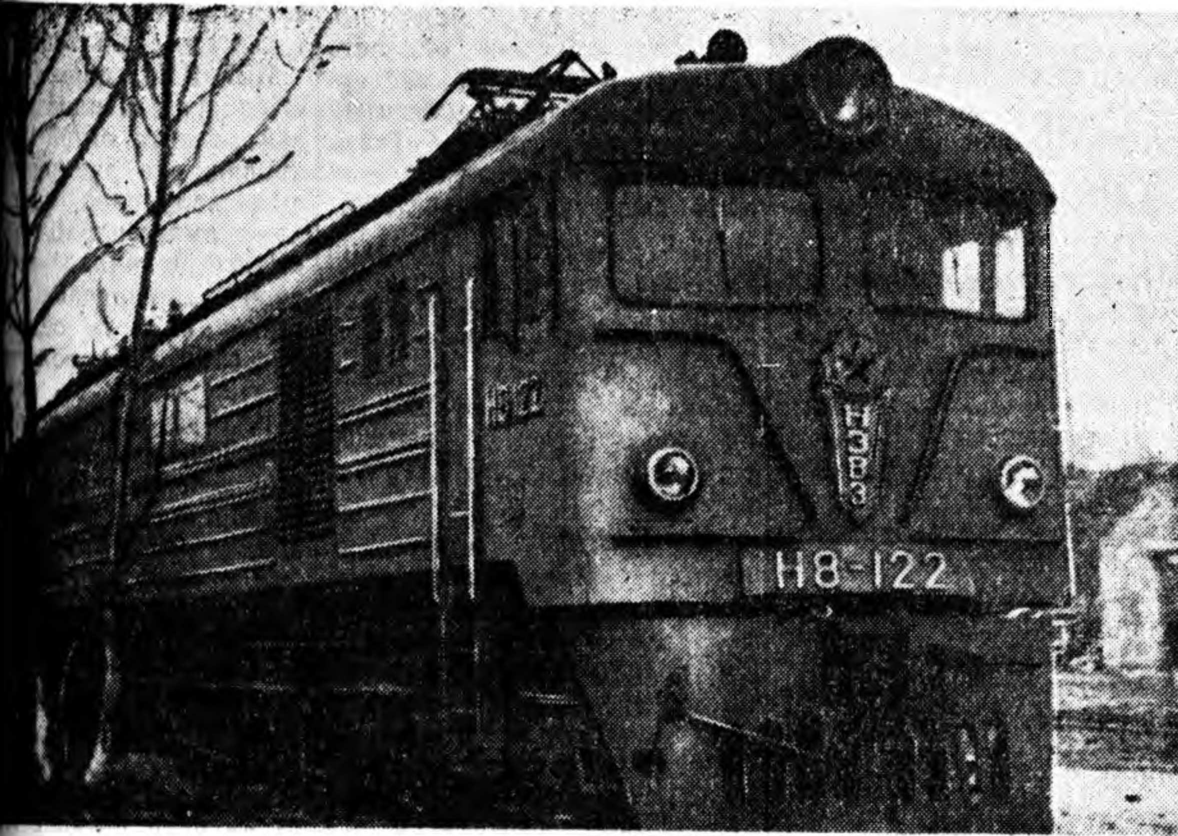
Колхозойнд бу
тар ороо
мин 10 болотор
гэхэ зорилго урд

Закаменай XXII
нэрэмжэтэ колхозой
хүдөө бэшэгшэ.

ехническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэл улам үргэдхэнэ

* * * *

ТҮРҮҮШЫН ЭЛЕКТРОВОЗ

Жэл ерэхэ бүри Эхэ ороноймнай захагүй үргэн тала дайдын дундуур зурыһан түмэр замаар электровоз, тепловозууд улам олоорoo шуумайлдана. Хурдан гүйдэлтэй, бага гаргашатай, хүсэ ехэтэй эдэ машинанууд шулуу нүүрһээр ябадаг паровозуудые түмэр зам дээрэһээ түрижэ эхилһээр үнинэй. Саашадаа электровоз, тепловозууд түмэр замаар арадай ажахын ашаа шэрэхэ гол хүсэн болохо ёһотой.

Энээн тухай КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүд соошье тодорхойгоор хэлэгдэһэн байна. Тиимэһээ ойрын хэдэхэн жэлэй туршада түмэр замай транспорт дээрэ техническэ хубилалта хэгдэжэ дүүргэгдэхэнь. Тэрэ тоодо манай Улан-Удын паровозо-вагонно заводой үйлэдбэри электровоз, тепловозуудые заһабарилха шэнэ технологидо оруулагдаха талаар бэлэдхэл хэжэ эхилһээр үнихэн болоно байна.

Новочеркасска заводто бүтээгдэһэн «Н-8—122» маркын түрүүшын электровоз эрхүүгэй депоһоо һаяхан заһабарида асарагдаба ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд түрүүшын заһабарида орохо энэ электровозые ехэ һонирхолтойгоор хүлеэн абаа. Иимэ маркын найман голтой тус электровоз июнь һарада задалагдажа, бүхы детальнуудынь заводой цехүүдтэ хубаарилан үгтэхэ юм. Һүүлээрнь һара шахуу сагай үнгэрөөд байхада заһабариһаа гаража, заводой хүдэлмэришэдэй шэнэ технологиёо ямараар шудалжа байһанай гэршэ болохо зэргэтэй.

Нүүрһэ түлижэ, ууралай хүсөөр ябадаг паровозуудай орондо хэрэглэгдэһэн эдэ электровозууд түмэр замаар ашаа шэрэлгэ дээрэ ехэ арьбалалта хэхэ, ашаа шэрэлгын сэн горьтойгоор химдаруулха арга олгоһон байна.

А. Щеглаков.

Зураг дээрэ: заһабарида асарагдаһан түрүүшын электровоз.

В. Муллерай фото.

ОНЬҺОН АРГЫН ХҮСЭН

…шленна предприяти… үйлэдбэри дээрэ тех… дэбжэлтэ туйлаха …а парти, правительст… зүгһөө ехэ анхарал …агдана. Энээн тухай … XXII съездын шиид… …үд соошье онсо тэм… …һэн байна.

…ай совнархозой пред… …үдай дундаһаа Улан… …лэй заводой хүдэлмэ… үйлэдбэрез комплек… …ньһожоруулха ба авто… …икэ хэрэглэхэ талаар …едэ бага бэшэ хүдэл… Иимэ хэмжээ-ябуул… бэелүүлэгдэһэнэй …водой коллектив ва… …олон товарна продук… …бэрилхэ үнгэрһэн жэ… …бые үлүүлэн дүүргээ …эжэ түсэбһөө галуур …ан дүрбэлжэн метр …шэл Эхэ оронойнгоо …илганuудта эльгээгээ. … долоон жэлэй дүр… …эл—1962 оной эхин… …ческэ дэбжэлтэ туй… …лөө тэмсэл тус завод …ри үргэнөөр ябуулаг… …хническэ дэбжэлтын …охёон баталагдаһан …онь ажал ехэтэй бар …жалые оньһожоруул… … техникэ хэрэглэхэ …инүүд хуу баран ха… …нхай. Үйлэдбэрие …снoop оньһожоруулха …хэ хүдэлмэри хэгдээ. … хайлуулагдаха шэ… …тые бүридхэдэг цехын …алай 87 процент гүй… оньһожоруулагданхай. … cooһoo түлеэнэй модо гаргаха ажал дээрэ поточно лини хэрэглэгдэжэ, сезон соо 19,6 мянган кубометр модо уһанһаа гаргаха даалгабаряа 33,2 мянган кубометр хүрэтэр дүүргэжэ шадаа.

Ажал ехэтэй хүдэлмэри оньһожоруулха, шэнэ техникэ хэрэглэлгэһээ гансахан ажалай бүтээсэ дээшэлдэг бэшэ, харин гүрэнэй мүнгэ зөөри арьбалха хэрэгтэ ехэ туһа нэмэри болодог бшуу. Жэшээнь, шихтэ бүридхэлгын цехын хүдэлмэри оньһожоруулһанай ашаар 30,8 мянган түхэриг, тиихэдэ уһан cooһoo модо гаргаха ажал дээрэ поточно лини хэрэглэһэнэй ашаар 14,61 мянган түхэриг арьбалха арга олдоо.

Заводой хүдэлмэришэд дээрэ заагдаһан хэмжээ-ябуулганyудаар техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэл хизаарлаагүй. Заводой бүхы инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын бүхы хүдэлмэрие толгойлон, техническэ дэбжэлтэ туйлаха талаар хараалагдаһан түсэбүүдээ бэелүүлжэ байна. Хэгдээд байһан хүдэлмэринүүдынь тоолохо болоо һаа, машина дээрэ татагдажа байһан шэл оньһон аргаар отолжо, саашань абаашажа конвейер дээрэ табиха хүдэлмэри гүйсэд оньһожоруулагдаа. Энээнэй ашаар шэл татадаг машинын дэргэдэ ажалладаг хүдэлмэришэдэй бар хүсөөрөө хэхэ юумэн үгы тооной болонхой. Саашадаа нүгөөдэ гурбан машинын татадаг шэлые отолхо, зөөхэ хүдэлмэри 1962 оной эсэс болотор оньһожоруулагдажа дүүрэхэ юм. Һүүлэй үедэ заводой үйлэдбэриин гол участогууд дээрэ хори гаран хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Тэрэ тоодо шэл амһарта бүтээдэг цехын пеэшэн, сонхын шэл хайлуулдаг пеэшэнэй шэнгэн түлишын түхеэрэлгэ шэнэдхэн хубилгагдаа.

Дээрэ дурсагдагша хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ хүдэлмэридэ заводой 200 гаран уралан нарижуулагшад хабаадалсаа. Электромонтёр Корниенко, слесарь Матвеев, инженернүүд Горбатенко, Рукавишников гэгшэд уралан нарижуулгын үнэтэ дурадхалнуудые оруулаа.

Шэлэй механизированнэ заводой үйлэдбэриин арга боломжонууд яһала ехэ юм. Эдэниие зүбөөр хэрэглээд байбал, үйлэдбэриин хүсэн аяар хоёр дахин ехэ болохоор хараалагдана. Тиимэһээ заводой үйлэдбэриин зарим участок, цехүүдые шэнэдхэн хубилгаха, шэнэ техникэ хэрэглэхэ талаар мүнөө ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Оньһон аргаар хүдэлгэгдэдэг газогенераторна шэнэ станци энэ жэлдэ абтаад тодхогдохонь. Мүн энэ жэлдэ шэлэй шихтэ бүридхэхэ шэнэ цех ашаглалгада үгтэхэ юм. Саашадаа шэлэй утаһа гаргаха, шэл отолхо ба багсалха, шэл мүлихэ шэнэ цехүүд баригдаха байна.

В. Попов,
Совнархозой техническэ таһагай инженер.

Соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрие полевой станууд дээрэ эмхидхэхэ

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй тогтоолнуудые бэелүүлхэдэнь колхоз болон совхозуудай партийна эхин организацинуудта хүдөөгэй соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууд ехэхэн туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Колхоз болон совхозуудай урда табигдаһан бодото зорилгонуудые хараадаа абалсажа, КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые ойлгуулха талаар клубууд, соёлой байшангууд болон библиотекэнүүд тон ехэ хүдэлмэри ябуулха болоно. Тиихэдээ ногоо тарилсажа газар таряалан эрхилхэ гуримай ашаг туһагүй байһаниие шүүмжэлһэн, газар таряалангай пропашной гуримай тон ехэ удхашанартай байһаниинь тодорхойлһон гоё һайхан стенднүүдые түхеэрхэ шухала. Жэшээнь, энэ талаар Хонхолын соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэд һонирхолтой үүсхэл гаргаһан байна. «Ногоо тарилсажа газар таряалан эрхилхын орондо ашаг олзо ехэтэй шэнэ гурим нэбтэрүүлэе!» гэһэн стенд тэдэнэр эмхидхээ. Тэндэнь ногоо тарилсажа газар таряалан эрхилхэ гуримай хойшолонгууд тухай Н. С. Хрущевой, академик Д. Н. Прянишниковай, мүн хүдөө ажахын бусад элитэ мэргэжэлтэдэй хэлэһэн үгэнүүд сооһоо абтажа бэшэгдэнхэй. Газар таряалангай олон янзын гуримуудые нэбтэрүүлһэн ушарта хүдөө ажахын ургамалнуудай ямар ургаса үгэдэг байһан тухай һонин жэшээ баримтанууд харуулагданхай. Энээниие колхознигууд ехэтэ һайшааһан байдаг. Тэрэшэлэн бусад клубууд болон библиотекэнүүдшье газар таряалангай пропашной гуримда, кукуруза, сахарай свёкло, бобы тарилгада зорюулагдаһан номуудай выставкэ-дэлгүүр эмхидхэһэн, һони һонин темэнүүдээр номуудай тусхай данса бэшэжэ үлгэһэн байха юм. Энэнь таряашадай ажал хүдэлмэридэ нилээд туһатай.

Соёл гэгээрэлэй бүхы эмхи зургаанууд элбэг дэлбэг тэжээл үгэдэг дурсагдаһан ургамалнуудые саашадаашье үргэнөөр пропагандалха болоно. Тиихэдээ таряан ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй болон механизаторнуудай дунда элидхэл болон занятинуудые үнгэргэлгэдэ, кукурузашад болон свёклошодой дүй дүршэлөө халан абалсалгада, дурсагдаһан ургамалнуудые тариха агротехникэ шэнжэлэн үзэхэ, саг зуурын һургуулинуудые эмхидхэхэ хэрэгтэнь агрономмэргэжэлтэдтэ саг үргэлжэ туһалха зэргэтэй. Тэрэшэлэн колхоз болон совхозуудта хүдөө ажахын шэнэ шэнэ дүршэл туйлалтануудые нэбтэрүүлэлсэхэ ябадал соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриин зайлашагүй хубинь болоно.

Мүнөө эгээл дайшалхы үе— хабарай тарилга эхилбэ. Республикын колхоз, совхозуудай олохон механизаторнууд поли дээрээ гаранхай. Урда аймагуудта поли дээрэ хабарай шииг тогтоохын тулада эртын борнойлго түлэг дундаа ябажа байна. Энээнтэй нэгэн хамта соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууд бүхы хүдэлмэреэ полевой станууд дээрэ эмхидхэхэ ёһотой.

Хабарай тарилгын үедэ колхоз болон совхозуудай ажалшадые культурна талаарнь һайнаар хангаха гээшэ клуб, библиотекэ, соёлой байшан бүхэнэй тон харюусалгатай зорилго болоно. Тиихэдээ нэн түрүүн полевой стануудые зохид гуримтай, болбосон түхэлтэй болгохо, харуулан ойлгуулха аргануудые тэндэ үргэнөөр хэрэглэхэ, нүүдэл библиотекэнүүдые эмхидхэхэ, шэнэ газетэ болон журналнуудаар полевой стануудые хангаха шухала. Тэрэшэлэн агитбригадануудай хэзээ хэзээнэйхиһээ эдэбхитэй шударгыгаар ажаллаха байһаниинь хэлсээнгүй. Тиихэдээ соёлой байшан болон клуб бүхэнэй дэргэдэ тиимэ агитбригадануудые эмхидхэхэ шухала. Тэдэнэй программань КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй эрилтэдэ бүрин гүйсэд харюусаха зэргэтэй. Энэ талаар Ториин соёлой байшан (директорынь нүхэр Ахмадулин) үльгэр жэшээ харуулна. Эндэхи агитбригада түхэреэн жэл соогоо малшадай дунда ажал хүдэлмэри ябуулхаһаа гадна, хабарай тарилгын эхилхэтэй хамта 2—3 бүлэг боложо хубааразд оншотой һайнаар хүдэлдэг байха юм. Хүдөөгэй ажалшадта концерт харуулдаг, түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэдэг байхаһаа гадна, элидхэл болон хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэдэг, лозунгнуудые зуража хададаг, һони һонин номуудые, газетэ болон журналнуудые уншажа үгэдэг, кино харуулдаг заншалтай. Колхоз болон совхозой ажабайдал, ажал хүдэлмэри дээрэһээ эшэ татажа, репертуараа түр зуура һэльбэн шэнэлдэг. Мүнөө үедэ соёлой бүхы таһагуудай, хүдөөгэй клубуудай дэргэдэ байгуулагдажа эхилһэн агитбригаданууд эдэ нүхэдһөө үльгэр жэшээ абаха бэзэ.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриие хаһа саг соонь үнгэргэхын тула бригадануудай, агрегадуудай болон механизаторнуудай хоорондо социалис мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэ шухала ха юм даа. Тэрэнэй дүнгүүдые саг үргэлжэ бүридхэн, олоной дунда тунхаглаха, түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ, бюллетеньнүүдые, «сахилгаан» болон агитхуудаһануудые гаргаха гээшэ соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй уялга болоно. Тус хүдэлмэри эгээн болзор соогоо, түргэн шударгыгаар эмхидхэгдэжэ, һайн һайхан һанаашалга, үүсхэл дары саг соо бүгэдэниитын анхаралда табигдаһан байха болоно. Ушар тиимэһээ полевой стан бүхэндэ мүрысөөнэй дүн харуулһан самбарнуудые түхеэрхэ, агрегадуудта барюулагдаха улаан тугхануудые бии болгохо, абтаһан уялгын ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай саг үргэлжэ элирүүлэн тунхаглажа байха шухала. Гадна ажахын тоосоондо ороһон таряан ажалай бригадануудай хүдэлмэри, тэдэнэй дүй дүршэлые хаа хаанагүй дэлгэрүүлхэ бологдоно.

Колхоз болон совхозуудай партийна эхин организацинуудтай хамта нүүдэл кино түхеэрэлгэнүүдэй маршрут табижа, тэдэниие һайнаар ашаглахые оролдожо байгаа культурын таһагуудай үүсхэл тон һайшаалтай. Энэнь кино харуулгые һайжаруулха хэрэгтэ нилээд туһалха байна. Мүнөө жэлдэ аймаг бүхэндэ үдэрэй кино табигдажа эхилхэ. Культурын министерствын үргэн экрантай нүүдэл кино түхеэрэлгэ байтараа бүхы аймагуудаар ябажа захалхань.

Дурсагдаһан хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар полевой стануудта долоон хоног соогоо нэгэ дахинһаа үсөөн бэшээр кино харуулагдаха болоно.

Республикымнай театрнууд болон филармони хүдөөгэй соёлой хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха. Бурядай драмын театрын артистнууд Заиграйн аймаг ошонхой, оперо болон баледэй театрынхид Түнхэнэй аймаг гарахань, филармониинхид Кабанскын, Байкало-Кударын, Закаменай аймагуудаар ябаха. Тэрэшэлэн ород драмын театрынхид олохон районуудаар ябажа эхилхэнь. Дурсагдаһан бүлэгүүд концерт, зүжэгүүдые ажалшадта харуулхаһаа гадна, уран һайханай самодеятельностиин коллективүүдтэ болон агитбригадануудта туһаламжа үзүүлхэ зорилготой.

Соёлой хүдэлмэрилэгшэд тарилга дээрэ ажаллажа байгшадай культурна эрилтые хангаха талаар угаа ехэ оролдолго гаргаха ёһотой ха юм даа. Гэбэшье Прибайкалиин, Яруунын, Хориин, Тарбагатайн болон бусад зарим аймагуудай культурын таһагууд үшөөл һулаар хүдэлһэн зандаа. Эндэ соёлой хүдэлмэриин түсэб мүнөө хүрэтэр табигдаагүй, клубууд болон библиотекэнүүдтэ полевой стануud даалгагдаагүй, агитбригадануудшье томилогдоогүй байһаар.

Мүнөө жэлэй хабарай тарилгын хүдэлмэри хадаа КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ тон ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Тиимэһээ культурын эмхи зургаанууд ажал хүдэлмэреэ эрид хубилган һайжаруулжа, угаа шухахала зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха байһаниинь дамжаггүй.

Н. Тихоненко,
Бурядай АССР-эй культурын министрын орлогшо.

МАТРИЦАНУУДЫЕ АШАҺАН САМОЛЁДУУД

ХАРЬКОВ, майн 4. (ТАСС). Хэдэн миллион совет хүнүүд «Правдын» һаяхан гараһан номер уншажа, ажалайнгаа үдэрые эхилдэг гуримтай. Ороной олон городуудай ажалшад энэ газетые Москва-гайхидтай алли гараһан үдэртэнь абадаг болонхой. «Правдын» матрицые самолёдоор абаашаад, нютагуудтахи типографинуудта барладаг юм.

Москваһаа ондоо тээ «Правдые» барлажа эхилһэн нютаг Харьков город мүн. Эндэ гушан жэлэй саада тээ энэ газетэ барлагдажа эхилээ һэн. Энээн тухай манай үнинэй летчигүүдай нэгэн, Советскэ Союзай Герой, авиацийн генерал-майор Михаил Васильевич Водопьяновые ТАСС-эй корреспондент хөөрүүлбэ.

— 1931 ондо агаарай гражданска флодой управлени тусхай отряд бүридүүлээ һэн. Энэнь Украинын ниислэл байһан Харьков, мүн Ленинград «Правдын» матриц зөөдэг байгаа,— гэжэ М. В. Водопьянов хөөрэбэ. Сагай уларилай ямаршье байхада ниидэжэ шадаха лётчигуудые бэдэрэн олоо һэн. Тэрэ үедэ иимэ лётчигуудшье үсөөншэг һэн ха.

— «Правдын» матриц эгээн түрүүн Харьков абаашаха азатай байгаа һэм,— гээд Михаил Васильевич хөөрэнэ. Агаарай замай нэгэ участогтань нюдэ алдама манатай байжа, төөрин алдаагша һэм. Миниин нүхэдшье ниидэхэдээ ямар нэгэн ушартай тохёолдодог байгаа. Тэрэ үедэ авиационно техникэмнай үшөөл нарижуулагдаагүй байһан бшуу... Тиигэбэшье бидэнэр даалгагдаһан хэрэгээ дүүргэдэг һэмди.

Газетын матрица саг соонь абаашаһанайнгаа түлөө «Правдын» ударник» гэһэн грамотаар шагнагдаа бэлэйб. Энээнээ мүнөө болотор хадагалжа байдагби.

МОСКВА. **Пластическа материалнуудай научно-шэнжэлэлгын институдай конденсационно термореактивна пластмассануудай лаборатори соо халууе даасатай «ТПФ-37» гэжэ шэнэ пластмасса байгуулагдаа. Энэ пластмасса цельсеэр 200 градус хүрэтэр температурые тэсэдэг юм. Шэнэ пластмасса гагнамал зүйдэлнүүдые, мүн автомобильнуудай кузовуудай, кабинануудай хонхорхойнуудые жэгдэлхын тулада хэрэглэгдэдэг юм.** ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **лабораториин начальник Г. С. Бродский, научна хүдэлмэрилэгшэ Л. Д. Радчик пластмассаар үнгэлэгдэһэн «Волга» автомобилиин кузовай деталиие шалган хаража байна.**
ТАСС-эй фотохронико.

ВТОМАДУУД ХҮНДЭ АЖАЛ БҮТЭЭНЭ

…хорин жэлэй туршада орон …мунизмын материально… …үндэһэ һуури байгуулга …унистическэ партиин, бү… …ардай гол шухала зорил… … гэжэ партиин програм… …агдана. Энэ зорилгоёо хэ… … бэелүүлхын тула ажа… …ые дээшэлүүлхэ гээшэ ехэ …тай болоно. Тиимэһээ … үргэлжэ дээрэнь оньһо… автомадаар зэбсэгжүүлхэ …гдана.

… XXII съездын шиидхэбэ… …араг дээрэнь бэелүүлэн, … теплоэлектроцентралиин …ажалай бүтээсые дээшэ… …үйлэдбэрез оньһожоруулха …зацилха талаар горьтой … байна. Квартал, һара …иприяти дээрэмнай онь… …һан шэнэ узелнууд, ав… …тодхогдоно. Мүнөө стан… …тэ 50 гаран түхеэрэлгэ …агдаа, автомадаар һэл…

… болотор ТЭЦ-тэ автома… …лдэг нэгэшье түхеэ… …гүй. Харин үйлэдбэриин …ньһожоруулагдажа, авто… …жа байһан мүнөө саг… …еэрэлгэнүүдые ашагтай …лахын тула прибор… … шалгалгын ба авто… …дай цех эмхидхэгдээ. … процессүүдые оньһо… …ргта энэ цех ехэ үүргэ … Цехын олонхи хүдэл… … залуушуул. Тэдэнэр …ай ажалладаг дүй дүр… … А. И. Шишляков гэг… …ори доро бар хүсэнэй …руулха талаар ехэ юу… Цехын хүдэлмэришэд …ев, Старков, Ощепков, … болон бусад нефть … оньһон аргаар хү… … Энээнэй ашаар … хабаадалгагүйгөөр, …онно автоматикын механизмын хүсөөр хүдэлнэ. Котельнэ цехтэ мазут бүлэжэ дамжуулдаг станциин зарим механизмууд тэрэнэй ажалые хинан шалгажа, тусхай мэдээсэл үгэжэ байдаг. Мүн станциин механизмуудые тоһодохо ажал автомадай хүсөөр хэгдэнэ. Иигэжэ урдань энэ хүдэлмэри хэдэг дүрбэн дежурна машинистнууд сүлөөлэгдэжэ, ондоо ажалда табигдаа.

Станциин түлишэ болон транспортна цехын үйлэдбэри оньһожоруулагдажа байнхай. Жэшээлхэдэ, 100 гаран метр утатай транспортёрой лентые заһахын тула олон хүдэлмэришэд хэрэглэгдэдэг байгаа. Ниитын конструкторска бюрогой гэшүүд Петров, Косов, Козулин гэгшэд энэ ажалые оньһожоруулаа. Котельнэ цехые автомадаар зэбсэгжүүлгэ дүүргүүтэй байна.

Котелнүүд соохи уһанай хэмжээе шалгаха хүндэ хүшэр ажал нёдондо жэлһээ оньһожоруулагдаа. Ехэ температуратай, хүнэй бэедэ хоро хүргэхэ газтай халуун газарта ажаллахада урдань бэрхэшээлтэй, хүндэ байгаа. Мүнөө котел соохи уһанай хэмжээе электротехникын аргаар тодоруулагдадаг болоо. Иигэжэ хүндэ хүшэр ажалһаа 16 хүн сүлөөлэгдөө, авари хэхэ ушар усадхагдаа шахуу. Котельнэ цехын эгээл хүшэр ажалынь котелнүүдые сэбэрлэлгэ болоно. Энэ ажалые түрүүшын ээлжээндэ оньһожоруулха хэрэгтэй гэжэ котельщигүүд шиидээд, ехэ анхарал оролдолго гаргаба. «Ильмарине» аппарадай түхеэрэлгэ хэрэглэн, үшөө нэгэ хүшэр ажалые оньһожоруулга 1962—63 онуудай туршада дүүргэгдэхээр хараалагданхай.

Мүн теплоэлектроцентралиин үйлэдбэридэ кочегарай мэргэжэл хэрэглэгдэхээ болижо байна. Тэдэнэй орондо котлоагрегадай машинист гэжэ мэргэжэл бии болонхой. Энэ машинист хэды олон прибор, автомадуудые хүдэлгэжэ байдаг.

Котельнэ агрегадай бүхы процессүүдые үргэлжэ дээрэнь механизацилха ажал хэгдэжэ эхилээ. Электронно автомадуудай ашаар хүдэлхэ түхеэрэлгэнүүдэй 85 процентнь тодхогдоо. Автоматикын ба электрическэ цехүүд эндэ табигдаһан шэнэ узелнуудай хэр зэргээр ашаглагдаха байһыень шалгажа эхилбэ. Котлоагрегадуудые хүдэлгэхын тула тусхай щит тодхогдодог, тэндэ нэгэ хүн ажаллаха хэрэгтэй бологшо һэн. Станциин мэргэжэлтэд энэ ажалые мүн лэ оньһожоруулжа шадаа.

Ниитын конструкторска бюрогой гэшүүд А. В. Тринтин, А. А. Шаров гэгшэд котельнэ цехые оньһожоруулжа, хүнэй хүсөөр бүтээгдэдэг хүдэлмэриие механизмуудаар һэлгэхэ гэжэ ехэ оролдолго гаргана. Энэ талаар бага бэшэ хүдэлмэри турбинна цехтэ хэгдэжэ байнхай. Тус цех соохи ехэнхи ажалынь оньһожоруулагдаа.

Үйлэдбэрез үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха, автомадуудаар һэлгэхэ асуудалда станциин электригүүдэй саг үргэлжын анхарал хандуулдаг болоһоной ашаар турбинануудай циркуляционно ба конденсатна насосуудта оньһото түхеэрэлгэнүүд зохёогдобо. Иимэ түхеэрэлгэнүүд ямаршье һаадгүйгөөр хүдэлжэ, авари болохо ушарые усадхаба. Эдэ түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэһэнэй ашаар нёдондо жэлэй туршада станцимнай аваригүйгөөр ажаллаһан байгаа.

Уһа бусалгахада турбинын конденсаторай хоолой соо бии болодог хагые сэбэрлэхэ гээшэ эгээл хүшэр хүдэлмэриин нэгэн гэжэ тоологдодог. Конденсатор бүхэн мянгаад хоолойтой. Тэдэниие гараараа арилгахада бэрхэшээлтэй, олон хүнэй хүсэ шадал хэрэгтэй болодог байгаа. Заримдаа энэ ажалда ондоо цехүүдэй хүдэлмэришэдэй нэмэгдэжэ табигдабашье, заһабарилгада ороһон турбоагрегадууд удаан саг соо зогсохо ушартай бологшо һэн. Мүнөө эдэ хоолойнуудые сэбэрлэлгэ хүсэд оньһожоруулагдажа байна. Конденсаторай хоолойнууд соо тодхогдоһон резинова шаригууд хаг гараха ушар усадхажа, турбогенераторнуудые зогсоонгүйгөөр арилгаха хэрэг хангана.

Теплоэлектроцентралиин электроцехын олон процессүүд оньһожоруулагдажа байна.

Үйлэдбэрез үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулга ба автоматизацилга хадаа хүдэлмэришэдые хүндэ хүшэр ажалһаа сүлөөлхэһөө гадна, тэдээндэ техническэ мэргэжэл шудалха арга олгоно, бар хүсэн ба ухаан бодолой ажалай хоорондохи илгаае усадхана. Мүн үйлэдбэрез оньһожоруулһанай ашаар ехэ арьбалалта хэгдэнэ. Манай станци үйлэдбэрез оньһожоруулжа, автоматизацилжа, ганса нёдондо жэл соо 30700 түхэригэй алмалта хэһэн байха юм.

Үйлэдбэриин процессүүдые оньһожоруулха ба автоматизацилха талаар хэгдэһэн ажалаймнай түрүүшын дүнгүүд муу бэшэ гэхээр. Станциин уралан нарижуулагшадай эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаһанай ашаар иимэ дүн туйлагдаа. ТЭЦ-эй бүхы цехүүдтэ ниитын конструкторска бюронууд эмхидхэгдэжэ, техническэ олон асуудалнуудые шиидхэжэ шадаһан байна. 1961 ондо оруулагдаһан уралан нарижуулгын дурадхалнуудай олониинь үйлэдбэриие оньһожоруулха, автомадуудаар һэлгэхэ асуудалда зорюулагдаһан. Эдэ дурадхалнуудые нэбтэрүүлһэнэй ашаар 23000 түхэригэй арьбалалта хэгдээ. Ниитын конструкторска бюрогой эдэбхитэй гэшүүд А. Шишляков, П. Щербаков, М. Архипов, Ф. Печкин, А. Горбов, В. Аксенов гэгшэд хүдэлмэришэдые хүндэ ажалһаа сүлөөлхэ талаар ехэ үүргэ дүүргэээ.

ТЭЦ-эй үйлэдбэриин процессүүдые үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха, автомадуудаар һэлгэхэ талаар саашадаа бүри харюусалгатай зорилго урдамнай табигдана. Энэ зорилгоёо амжалтатай һайнаар дүүргэхэ хэрэгтэ хүсэ шадалаа элсүүлэн ажаллаха байнабди.

С. Мельников,
Улан-Удын ТЭЦ-эй главна инженер.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ

АЖАЛШАДАЙ ЭРИЛТЫЕ ХҮСЭДӨӨР ХАНГАХА

КПСС-эй Центральна Комитедэй мартын Пленумэй табиһан шэнэ зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын түлөө гансашье хүдөөгэй ажалшад бэшэ, харин бүхы совет арад зон ажалай ба политическэ тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр тэмсэжэ оробо.

Тэрэшэлэн манай харьяата Курумканай совхоз ажал хүдэлмэреэ шэнэ эрилтын ёһоор эмхидхэжэ, 1962 ондо мал ажалай продукт абалгые эрид дээшэлүүлхэ зорилго бэелүүлжэ байна. Мүнөө совхозой хүдэлмэришэд — малшад, механизаторнуудай шэнэ түлөө гэээтэ хоролтогүйгөөр абажа дүүргэхэ, адууһа малаа һайнаар ондо оруулха, хабарай тарилгые хаһа саг соонь эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө унаһан малгайгаа абангүйгөөр ажаллажа байна. Долоон жэлэй дүрбэдэхи хабар саашадаа мал ажалай продукт абалгые эрид дээшэлүүлхын үргэн алхамай ундэһэ һуури табиха ёһотой гэжэ эндэхи ажалшад тоолоно.

Хабарай халуун хаһада һүни үдэрөө мэдэнгүй, шангаар хүдэлжэ байһан зониие үргэн хэрэгсэлэй эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр саг дарьдань хангаха гээшэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгата уялга болоно. Совхозоймнай нэгэдэхи, хоёрдохи отделенинүүдтэ 88 гүүртэ, отарануудтоолгдоно. Эндэ мүнөө 440 шахуу хүдэлмэришэд ажаллана. Олонхи гүүртэ, отаранууд совхозойнгоо түб тосхонһоо 10—20 километр холо байрлаһанхай юм. Тиин холын бригада, фермэнүүд дээрэхи хүдэлмэришэдые үдэр бүриин хэрэгсэлэй зүйлнүүдээр, жэшээнь, сай, сахар, хилээмэн гэхэ мэтэ продуктнуудаар таһалгаряагүй хангаха гээшэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ байна.

Теэд манай рабкооп энэ хүдэлмэреэ хайшан гээд эмхидхэнэ гээшэб?

Арад зоной эрилтые һайнаар хангаха тушаа асуудал коллективэйнгээ дунда зүбшэн хэлсэхэдээ, бригада, фермэнүүд дээгүүр нүүдэл наймаа үргэнөөр эмхидхэхэ, наймаалагшагүй киоскнуудые олоор нээхэ гэжэ шиидэһэн байгаабди. Тиигэжэ нүүдэл наймаан дээрэ 1 автолавка, 1 морин унаатай наймаашаниие табиһан байнабди. Мүн эгээл холын зарим фермэнүүд дээрэ наймаалагшагүй олон киоскнууд нээгдэнхэй.

Нүүдэл наймаа эмхидхэхэдээ манай рабкоопой правлени автолавкын, морин улаатай наймаашанай ябаха маршрудые ба графигынь табижа, һара бүриинь түсэб тодорхойлжо үгэһэн байнабди. Тиихэдээ нүүдэл наймаанда һайн һайн эд бараа болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые гаргадаг, малшад, механизаторнуудай заһаргаар ажал хүдэлмэридэ хэрэглэхэ хубсаһа хунар, багажа зэмсэгүүдые ябуулдаг байнабди.

Нүүдэл наймаан дээрэ оролдосотой, зоной хэрэгсэлые һайн мэдэхэ хүнүүдые табиха гээшэ шиидхэхы зүйл болоно. Манай рабкоопой хүдэлмэрилэгшэ Д. С. Иванов нүүдэл наймаанда 4-дэхи жэлээ хүдэлжэ ябана. Энэ нүхэрнай совхозой 34 отара, гүүртэнүүд дээгүүр ябадаг. Тиихэдээ нүхэр Иванов үбэлэйшье һалхи шуурганһаа, зунайшье хура бороонһоо сухарингүй, эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр холын малшадта эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые саг соонь хүргэдэг юм. Нүхэр Иванов 1961 ондо 36420 түхэригэй наймаа хэжэ, жэлэйнгээ түсэб 107 процент дүүргэһэ. Мүн энэ жэлэй 1-дэхи кварталай түсэб холо үлүүлэн дүүргэбэ.

1961 оной октябрь һарһаа хойшо манай рабкооп өөрын автолавкатай болоһон байна. Тиигэжэ холын бригада, фермэнүүд дээрэ ажаллажа байһан совхозой хүдэлмэришэдые худалдаа наймаагаар бури һайнаар хангадаг болообди. Автолавкын наймаашан (автомашинаа өөрөө жолоододог) комсомолец Петр Елшин мүн лэ оролдосотой бэрхээр хүдэлмэрилжэ, холын малшад, механизаторнуудай үдэр бүриин хэрэгтэй айлшан болонхой. Нүхэр Елшин совхозойнгоо дүрбэн отделенин 54 отара, гүүртэнүүд дээгүүр үдэр һүниие мэдэнгүй гүйлгэжэ ябадаг хүн юм. 1961 оной IV кварталда тус автолавка түсэбөө 110 процент дүүргэһэн, мүн энэ жэлэй 1 кварталда 18570 түхэригэй худалдаа хэжэ, даалгабаряа баһал үлүүлэн дүүргэбэ.

Нүүдэл наймаа һайнаар эмхидхэжэ байһан Д. Ивановой, П. Елшинэй хүдэлмэриие магтаһан, тэдэнэй саашадаа бүр һайн амжалтануудые туйлахые хүсэһэн олон бэшэгүүд ажалшадһаа манай рабкоопой правлени еээжэ байдаг болонхой.

Мүнөө хабарай тарилгын халуун хаһа оробо. Энэ ехэ харюусалгатай үедэ тариан ажалайхидые һайн шанартай эдеэ хоолой зүйлнүүдээр нэгэшье таһалдуулхагүй гэһэн зорилго урдаа табинабди. Дээрэ дурсагдаһан нүүдэл наймаануудһаа гадна, Зүүн Хүнтэйн тракторно-тариан ажалай бригадын дэргэдэ түсэгаар магазин нээхэ гэжэ байнабди. Энэ магазинда эд бараан, эдеэ хоолой зүйл, үйлэдбэридэ хэрэгтэй материалнуудые наймаалагдаха юм. Механизаторнуудай, тариашадай хүдэлмэридөө үмдэхэ хубсаһа—резинэ сабхи, бээлэй, комбинезон гэхэ мэтэнүүд, мүн гарай багажа зэмсэгүүд тус магазинда ходоодо байлгагдаха зэргэтэй.

Ингэжэ манай совробкоопой хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые хүдөөгэй ажалшадые бэелүүлхэ тэмсэлдэнь али бүхы туһаламжа үзүүлхын хойноһоо ехэ оролдолго гаргажа байна, гаргахашье уялгатай.

Б. Очиров,
Баргажанай аймагай Курумканай совхозой рабкоопой правленин түрүүлэгшэ.

Зайгуул болон хүнгэн ябадалтай шангаар тэмсэхэ

СССР-эй эрхэтэд ажал хэхэ, ажалайнгаа хэмжээ болон шанарай зэргээр түлеэһэ абаха хүдэлмэреэр лаб хангагдаха эрхэтэй гэһэн үгэнүүд манай гүрэнэй үндэһэн хуули болохо Конституци дотор тодо һонороор бэшэгдэнхэй.

Гэхын хажуугаар энэ нангин эрхэеэ гүйсэд дүүрэн хэрэглэдэггүй, обществодо ашатай туһатай ажал хүдэлмэри хэхэ уялгаһаа халуурдаг залхуу зайгуулшууд, хүнгэн олзо бэдэрэгшэд, хүнэй хүзүүн дээрэ хүлбэдэрэгшэд хубалзануул үшөөл эндэ тэндэ ушардаг байһаар.

Ниитэ олондо ашатай туһатай ажал хүдэлмэри хэдэггүй этэгээдүүдые элишэлэн гаргаха, тэдэнэй хуулиин ёһоор гэм амасуулха, тусхай газарта ажалтай болгохо талаар Хорин аймагай Советэй гүйсэдкомой финансын таһагаархин ниитэ олондо түшэглэн, тэдэнэй туһаламжаар үнгэрһэн үедэ горьтойхон хүдэлмэри ябуулаа гээшэ. Жэшээнь, хаанашье мэдэлгүй, хамаагүй ябагшадай тоо 1960 ондо аймаг дотор 50 хүн байбал, 1961 ондо 40 хүндөө ороо, тиихэдэнь энээ мүнөө үшөөл 22 хүн бүридхэлдэ байдаг.

Теэд эдэ хүнүүд хүдэлмэриин наһанай, багжагар бээтэй, ажал хүдэлмэридэ унаһан малгайгаа абангүй хүдэлжэ ябахаар түлэг дундаа улад байха юм. Тэдэнэй хүдэлмэриин ороод, тусхай газарта хүдэлмэритэй болохо гээ һаань, үгэн үргөөр нээлгэтэй ха юм. Гэн гэтэр ажал хүдэлмэриһөө хулжадаг, совет хүули ёһондо «динлдэдэгүй» мүнөө болоторо байдагынь тон гэмшэлтэй. Энэ асуудал тушаа онсо анхарал хандуулагдаһагүй гэхэ гү, али инмэшүүлтэй тэмсэхэ хүдэлмэри һүлэн гэжэ тэндэ гэжэ һуларшоо гэжэ тэмдэглэмээр.

Жэшээ болгон нэгэ хэдэн хүнүүдые нэрлэе. Аханда Бичура нютагтай Петров Филипп (Федор) гэжэ хүн «абяагүй амгалан» газар бэдэржэ, Хори руу шэбээлһээр гурбадахи жэлээ боложо байна. Тиигэжэ зарим нэгэ тусхай газарта хүдэлдэгүй, хүнгэн олзо бэдэржэ, хорхойдо хорогүй хүншэг болоод, ниишэ тиишэ зайгуулжа ябадаг. Үнэндөө энэмнай хомхой хобдог, ехэ мүнгэнэй хойноһоо унан болон ябадаг, хара архиин туулмаг хүн. Нёдондо финансын органуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ баригдажа, олзын налогоор ашаһан байгаа. Тэрэ мүнөө болоторо налогоошье түлэһэн юумэ үгы, хайшаашьеб зугадашоо.

Ямаршье кооперацин бүлгэм гү, али нэгэ нэгэдэлдэ ородоггүй аад, хуулиин ёһоор бүридхэлдэ зорюута оронгүй гэртээ гарай олзобори хэдэг өөдэлшод, сабхишад, модоной дархашуул, пээшэн баригшад, гутал арилгаашад, фотографууд, часы заһагшад, парикмахернууд мүн эндэ тэндэ дайралдадаг. Гэртээ гарай олзобори хэхэ гэһэн тусхай тайлбаригүйшүүлһэй ёһотой хубалзанууд, ехэ мүнгэнэй хойноһоо гуйбаашангууд мүн болоно.

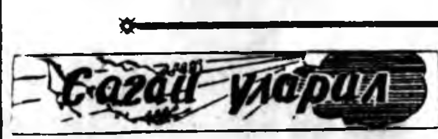
Иимэрхүү зон манай аймагта баһал бии. Жэшээнь, Адха тосхондо ажаһуудаг өёдолшон Пирогова, Хандагай тосхондо — фотограф Хромых, Адхада — фотограф Подшибякина, дархашуул Васильев (Аалан), Самсонов (Хэжэнгэ) гэхэ мэтэнүүд хаанашье хүдэлдэггүй, харин гэртээ хулгай гарай олзобори хээд, хэнһэншье баян олзо доход олоод ажаһуудаг. Гүрэнэй гү, али хүдөө ажахын нэгэ ажахыда орожо хүдэлдэг болохо гэһэн дурадхал нэгэнтэ бэшэ хэгдэһэн болобошье, үгэ хүүр дуулангүй байдаг юм. Чесанын совхозой оршондо Доржиев Намсарай гэжэ хүн уран зурагаа хүмби гэжэ ямаршье удхагүй юумэнүүдые эрээлээд, гэнэн сэдьхэлтэниие мэхэлээд, мүнгыень хам шүүрээд ябадаг, олоһон олзоё архи болгожо, тэмжэлэн зондо һаад тойбо татажа ябаһаар.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1962 оной февралиин 6-най тогтоолой үндэһөөр фотографи, портрет хэлгэ, часы болон авторучка заһабарилга, хубсаһа будалга, арилгалга, үһэ, хюмһа заһалга гэхэ мэтэ гэртээ кустарна гуримаар гарай олзоборийо болгон эрхилхэ ябадал эрид хоригдобо.

Тиимэ тула тусхай газарга саг үргэлжын хүдэлмэритэй болохо, общестын аша туһада хүдэлдэггүй, хүнгэн олзо бэдэрэгэд, зайгуулаад, халтуур сохёод хубалзатан ябагшадтай эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй гэжэ һанаһан. Коммунизмын үргэн далайсатайгаар байгуулжа байһан гайхамшагта үе сагта иимэнүүд харша этэгээдүүд оггтолон зайсуулагдаха, үгы хэгдэхэ ёһотой.

Гэбэшье даб дээрэ энэ шухала хэрэг һанаһанда хүрэмөөр эрхилэгдэнэгүй. Гансал финансова органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй хойнонь гараха хэрэг бэшэ, харин прокуратура, сүүдэй, милицин органууд болон олониитын эмхинүүд бүгэдөөрэн хүсөө нэгэдхэжэ, хам оролсохо ёһотой гэжэ һанаһан. Мүнөө дээрэ энэ тэлаар тиимэ сэхэ шууд хэжэрхихын хүргэ даран тооломоор юумэн үгы байна.

Ц. Цыдыпов,
Хорин аймгүйсэдкомой финансын таһагай гүрэнэй доходой инспекциин ахалагша экономист.

Гидрометбюрогой мэдээсэлэнэй ёһоор, мүнөөдэр республикадамнай үүлэтэйшэг байха, республикын хойто хахадта зарим газарнуудаарнь багa сага бороо орохо. Баруун хойноһоо һулахаанаар һалхиха. Улан-Удэ городто үглөөгүүр ноль шахуу, үдэртөө 11—13 градус дулаан байха.

Майн 9—10-да республикадамнай үүлэтэйшэг байха, бороо хура орохогүй шахуу. Баруун хойноһоо һулахаанаар һалхиха. Һүниндөө 0—5 градус хүйтэн болохо, үдэртөө 8—13 градус дулаан байха.

ГЕРМАНИИН ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА. **Атомаар зэбсэглэхэ политикые буруушаадаг Зальцгиттерскэ комитет ехэ жагсаал эмхидхэбэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: атомаар зэбсэглэхые буруушаадаг хүнүүд жагсаалда гараад ябана.**

ТАСС-эй фотохронико.

Г. С. Титовой США ошоод байһан тухай

ВАШИНГТОН, майн 5. (ТАСС). США ошоод байһан СССР-эй летчик-космонавт Г. С. Титов Америкын космонавт Джон Гленнэй урялаар үсэгэлдэр гэртэнь ошожо тэрэнэй бүлын гэшүүдтэй танилсаа.

Г. С. Титов майн 5-най үглөөгүүр Сиэтэл город самолетоор ошобо.

Брюссельдэ нээгдэһэн конференци

БРЮССЕЛЬ. (ТАСС). «Зүүн зүг — Баруун зүг» гэжэ нэрэтэй конференци эндэхи конгрессүүдэй ордон соо майн 4-дэ нээгдэбэ.

Европын олон оронуудай, США-гэй, Канадын уранзохеолшод, университедүүдэй профессорнууд, гүрэнэй, ниитын мэдээжэ ажал-ябуулагшад тэрэнэдэ хабаадана. Уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларуулха асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэеэ политическэ элдэб үзэлтэй хүнүүд суглараһан байна. Сайрус Итон (США), Кони Зиллиакус (Великобритани), Риккардо Ломбарди (Итали), Бельгиин сенаторнууд Анри Ролен, Ван Каувеларт, Шарль Муро болон уласхоорондын политикын арсалдаата асуудалнуудые амгалан ёһоор шиидхэхэ гэдэг үзэл бодолтой хүнүүд конференциин хүдэлмэридэ хабаадана.

Конференциин хүдэлмэридэ хабаадахаяа Советскэ Союзай делегаци Бельги ерээ. СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд И. Г. Эренбург, Д. П. Горюнов, М. А. Харламов, профессорнууд М. И. Рубинштейн, Н. А. Таленский гэгшэд тэндэ бии.

Буу зэбсэг хурааха, элдэб политическэ байгуулалтатай оронуудай хоорондо соел культурын холбоо харилсаае үргэдхэхэ асуудалнуудые конференцидэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэхэ юм.

„Правда" газетын 50 жэлэй ойе гадаадын оронууд үргэнөөр тэмдэглэ...

ПРАГА, майн 5. (ТАСС). «Правда» газетын 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ амаршалга эльгээгээ һэн. Энээниинь бүхы газетэнүүд толилбо.

«Правда» газетэ хадаа алдарта ленинскэ партиин дайшалхы зэбсэгынь, үнэн сэхэ туһалагшань болоно гээд «Руде Право» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Ленинскэ газетын гайхамшагта дүй дүршэл бүхы революционно коммунистическэ хүдэлмэришэнэй хэблэлдэ ехэ удхашанартай гэжэ тэрэ бэшэг соонь заагданхай. Прагада, Ленинэй хүтэлбэреэр үнгэрһэн РСДРП-гэй VI конференцидэ «Правда» газетые хэблэн гаргаха шиидхэбэри абтаһан юм гээд «Обрана Лиду» газетэ бэшэнэ.

БУХАРЕСТ, майн 5. (ТАСС). Ленинскэ «Правдын» 50 жэлэй ойдо Румыниин хэблэл ехэ анхарал табиба. «Правдада» зорюулһан нүхэр Георгиу-Дежэй амаршалгые бүхы газетэнүүд эли газарта толилоо. Алдарта ойдо зорюулагдаһан ехэ материал «Скынтейя» газетэ гаргаһан байна.

«Правда» газетын 50 жэлэй ойтой, хэблэлэй үдэртэй дашарамдуулан, СССР-һээ Румынида байдаг элшэн сайд И. К. Жегалин үсэгэлдэр үдэшэлэн уулзалга хэбэ.

БУДАПЕШТ, майн 5. (ТАСС). Венгриин олониитэ «Правдын» 50 жэлэй ойе үргэнөөр тэмдэглэбэ. Будапештын бүхы газетэнүүдтэ энэ һайн ойдо зорюулагдаһан олон бэшэгүүд толилогдобо.

«Правда» газетэ Венгриин хэблэлдэ еһотой, жэшээ харуулна гээд ВСРП-гэй ЦК-гэй орган «Непсабадшаг» газетэ бэшэнэ. «Правда» Венгриин хэблэл хоёрой хоорондо харин еһоной харилсаа холбоон тогтоогдонхой гэжэ тэндэнь хэлэгдэнэ.

ВАРШАВА, майн 5. (ТАСС). «Правдын» алдарта ойе Польшын ажалшад үргэнөөр тэмдэглэнэ. Совет хэблэлэй һайндэртэ зорюулагдаһан выставкэнүүд, фотовитринэнүүд эмхидхэгдээ. Баяр еһолоной үдэшэнүүд үнгэргэгдэбэ. КПСС-эй ЦК-гэй орган «Правдын» алдарта замые тодорхойлон харуулһан олон бэшэгүүд толилогдоһон байна.

«Правда» газетын 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Варшавада баяр еһололой суглаан болоо. Польшын ниислэлэй журналистнууд, ПНР-тэ байдаг социалис оронуудай корреспондентнүүд тэндэ байба. ПОРП-гэй ЦК-гэй секретарь В. Ярославскиий, ПОРП-гэй ЦК-гэй хэблэлэй таһагые даагша А. Старевич, Польшын Журналистнуудай союзай правлениин президиумэй гэшүүд мүн тэрээндэ хабаадаа.

Энэ баяр еһололой суг... да хабаадагшад «Правды... зетын редакцида амар... телеграмма эльгээбэ.

БЕРЛИН, майн 5. (Т... «Ленинскэ «Правдын» 5... лэй алдарта ойтой дашар... дуулан, аха дүү правиз... дые халуунаар, үнэн ... һөө амаршалнабди»... «Нейес Дейчланд» газет... доор гаргашагаба. Т... тэндэ алдарта ойдо з... лагдаһан материалну... лилоо.

ГДР-эй газетэнүүд Ва... мир Ильич Ленинэй то... дые гаргаба. Лейпциг... дэ болоһон баярай ... лаанда СЕПГ-гэй ЦК-гэ... литбюрогой гэшүүн А. Н... гэгшын хэлэн элидхэл ... тэндэхи газетэнүүд ды... гуурээр мэдээсэбэ.

ТОКИО, майн 5. (ТА... Японой Коммунистическ... тиин Центральна Коми... орган болохо «Акахата»... тэ алдарта ойтойнь даш... дуулан, «Правда» газет... луунаар амаршалба. КП... ЦК-гэй Президиумэй ... Сатоми Хакамада гэгшы... бэшэг толилогдоо. «Пр... газетэ хадаа еһотой а... гандист, агитатор, Со... Союзай агууехэ илалтан... эмхидхэгшэнь болоно ги... рэ бэшэг соонь тэмдэгл... хэй.

«Правдын» 50 жэл... һайндэрлэнэбди» гэжэ ... шаглаад, «Акахата» ... газетынгээ хоер хуудас... бэшэгүүдые толилбо.

ИТАЛИ. **Венецидэ худөөлүүлэгдэһэн мэдэгдээгүй солдадай хүүрэй хажууда ухнбуудтэй хо... нэр һууна. Эдэнэр засагаархидай бэелүүлдэг политикые ингэжэ буруушаагаа бишу. Хажуудань ... цинн түлөөлэгшэ хаража байна.**

ТАСС-эй фотохроника.

Сайрус Итонэй бэшэг толилогдоо

НЬЮ-ЙОРК, майн 5. (ТАСС). Америкын мэдээжэ ниитын ажал-ябуулагша, «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлһэнэй түлөө» ленинскэ шангай лауреат болоһон, промышленник Сайрус Итон хэдэ бэшэг толилоо. Энэ бэшэгээ Юнайтед Пресс интернейшнл агентствэдэ бэшэһэн юм. Амгалан ёһоор зэргэ оршон байха, хүйтэн дайе болюулха политика ябуулха ёһотойбди гэжэ Сайрус Итон урялна.

Холбоото Штадууд дайн байдлаа хэхэ зорилготойгоор гадаадын, дотоодыноо политикые ябуулна. Хэрбээ дайн байлдаан эхилээ гээшэ һаа, энээндэ хабаадаһан орон бүхэн үгырэн муудаха, манай бүмбэрсэгэй ехэнхи хубинь үнэһэн тоборог боложо, тэндэхи хүн зон хюдагдаха гэжэ Итон бэшэнэ.

Уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларуулхын түлөө ямар алхамуудые бидэнэр хэхэ болоноб, гэжэ Сайрус Итон асуудал табина.

Мүнөөнэй бэрхэшээлтэй байдалһаа гарахын түлөө бүхы оронуудтай, илангаяа социалис гүрэнүүдтэй гадаадын худалдаа наймаа ... еһотойбди. Эндэ Хитад... дай Республикатай хабаа... хэрэгтэй гэжэ Сайрус ... һанамжална.

Бидэнэр Хитадай А... Республикатай гансал ... дал наймаа хэхэ бэш... мүн тэрээнтэй мэдэрэ... Тиигээд Хитадай Арад... публикые Нэгэдэмэ... нуудай организацида ... гэжэ оролдохо ... 670 миллион хүн зо... орон үгы гэнэншүү ... гажа, бүхы дэлэхэй ... урда эшэгүүртэй ... огоод байһабди гэжэ ... Итон бэшэнэ.

Халуун, хүйтэн дайе ... дээрэ усадхаха нэгэ ... тойб гэжэ Итон бэш... түгэсхэнэ.

Аюулгүйн Соведтэ

НЬЮ-ЙОРК, майн 5. (ТАСС). Аюулгүйн Соведэй үсэгэлдэр үдэрэй заседанида Кашмирай асуудалые зүбшэн хэлсээ. Пакистанай, Индиин, Англиин, США-гэй түлөөлэгшэд тэндэ үгэ хэлэһэн байна.

Кашмирай бүхы хүн зоной дунда плебисцит үнгэргэхэ тухай Пакистанай түлөөлэгшэ Зафрулла-хан эрилтэ табя.

Индиин түлөөлэгшэ Кришна Менон Зафрулла-ханай эрилтые эрид буруушааба, энэ асуудал хадаа имагтал Индиин дотоодын хэрэг болоно гэжэ мэдүүлбэ.

Индидэ эсэргүү ээрхэг түримхэй ашаануудые Пакистан ходо гаргажа байдаг. Тиигэжэ Кашмирай ээмдэгдэһэн хэсэг дээрэһээ Пакистан өөһэдынхөө сэрэгүүдые гаргахаяа арсана. Үнгэржэ ерэхэдээ Кашмирай газар дээрэхи сэрэгүүдээ саг үргэлжэ бэхижүүлһээр гэжэ Кришна Менон үргэлжэлүүлбэ. Дайн байдлаа үүсхэхэ зорилготойгоор Пакистанай правительствын гэшүүдэй хэлэһэн мэдүүлгэнүүдые, Пакистанай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй талаһаа гаргагдаһан хорото ашаануудые Кришна Менон дурдаба. Пакистан саашадаа иимэ ашаануудые гаргахагүй ёһотой, уласхоорондын бүгэдэндэ мэдээжэ хуули гуримуудые тэрэ сахиха ушартай гээд Индиин түлөөлэгшэ һанамжалаа.

Кашмирай арад зоной хүсэл зоригонуудай тухай хэлэхэ болоо һаа, Кашмир штадай хуули гаргадаг суглаанай сүлөөтэ һунгалтын үедэ тэдэнь тодорхойлогдоһон һэн гэжэ Менон тэмдэглэбэ.

Индиин правительство сэрэгэй тулалдаае хэдыдэшье түрүүлэн эхилхэгүй, Кашмирай асуудалые амгалан ёһоор шиидхэхэ гэжэ оролдохо гээд Кришна Менон мэдүүлбэ.

Удаалуулан үгэ хэлэһэн Англиин, США-гэй түлөөлэгшэд зүбшэн хэлсэгдэжэ байһан энэ асуудалаар һанамжаа сэхэ хэлээгүй. Инди Пакистан хоёр «хэлсээнүүдые хэхэ ушартай» гээд лэ тэдэнэр урялаа.

Кашмирай асуудалые зүбшэн хэлсэлгые ямаршье тодорхой болзоргүйгөөр хойшолуулха шиидхэбэри Аюулгүйн Соведэй үдэрэй заседанида абтаба.

Голландиин сэрэгүүд Баруун Ириан абаашагд...

ГААГА, майн 5. (ТАСС). 850 солдадуудые һуулгаһан нэгэ судна үсэгэлдэр Голландиһаа Баруун Ириан тээшэ эльгээгдэбэ. Баруун Ириандаа колониальна сэрэгүүдтэ эдэнэр нэмэжэ эльгээгдэһэн болоно. АНП агентствын мэдээсэһээр, һаядаа шэнэ сэрэгүүд тиишэ эльгээгдэхэ.

Судныи ябахын урда тээхэ... нэ Голландиин ср... Баруун Ириан эльгэ... шые буруушаагад за... жагсаалда гараба. Ж... сэрэгүүдые эльгээл... намнажа тараагаад ... тиишээ тушааба.

Редакторай ...
М. Н. Н...

Манай адрес, телефон...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редактора 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной жизни, пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, информации — 35-14, культуры—34-05, писем и рабселькоров — ... отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалтерия—... Для междугородных переговоров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства культуры Бурятской АССР.

Н00866. Зак. № ...